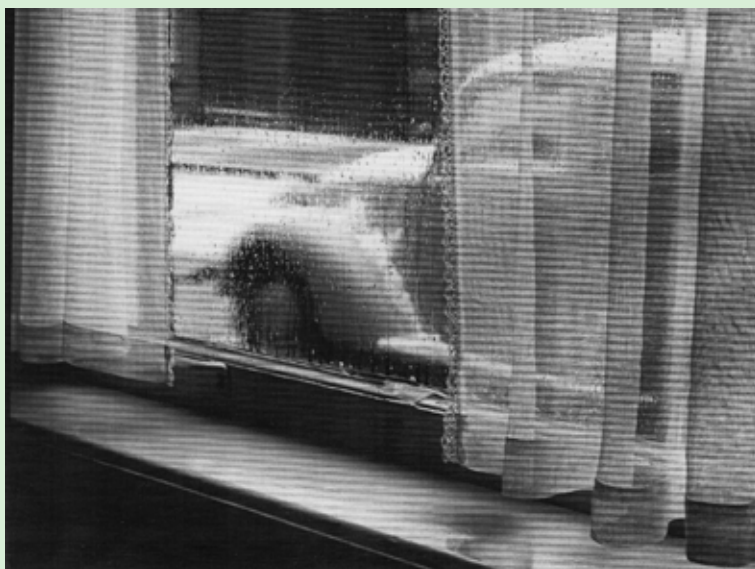


BMK OVERZICHT EN GESCHIEDENIS 1959 - 2020



JAN TEUBEL BMK 1959



SUSAN LEURS BMK 2020

Inhoud

2	Geschiedenis BMK 1959 - 1998
9	Meesterzetten 1998
18	Evaluatie coördinatoren 2010
21	Veranderingen inzendingen jurering 2013
25	Coördinatoren
26	Extra activiteiten

Bijlagen

27	1 - Toelatingen BMK 1959 – 2020
35	2 - Jury advies toelating zonder titel 1961 – 1966
36	3 - Kandidaat-leden 1976 – 2020
43	4 - Aspirant-leden
45	6 - Samenstelling BMK jury's 1959 – 2020
51	6 - BMK leden 1959 – 2020 alfabetisch.

De bijlagen zijn zo goed mogelijk bijgehouden, de volledigheid kan niet gegarandeerd worden.

Bijgehouden door:

1959 – 1994 Harry Degen

1995 – 2001 Jan Jansen

2002 – 2020 Harry Sikkenk



De Bondsmeesterklasse (BMK) is een van de landelijke groepen van de Fotobond, Nederlands Centrum Vrijtijdsfotografie.

juni 2020.

Geschiedenis BMK 1959 - 1998

INLEIDING

Dit overzicht is een terugblik in hoofdzaken op de Bonds Meester Klasse in het algemeen en op de B.M.K.-gespreksgroep zwart-wit foto's, waarvan de auteur van deze regels sinds twintig jaren het wel en wee van nabij heeft kunnen volgen. Het vindt zijn ontstaan mede in ervaringen die de auteur met de B.M.K. heeft opgedaan als lid van het bondsbestuur en als secretaris van bijstand voor statuten en reglementen. Dank zij de hulp van Jop Mansvelt, tot 1986 algemeen secretaris van de Fotobond, kon veel feitenmateriaal verzameld worden. Het is in de bijlagen opgenomen. Ik ben hem voor zijn steun veel dank verschuldigd.

OPRICHTING EN DOEL

In het midden van de vijftiger jaren ontstond binnen de Fotobond een discussie over de vraag of er iets gedaan moest worden voor die foto-amateurs, topwerkers in de fotoclubs, die op zodanig technisch en artistiek peil zijn aangekomen dat zij in de eigen vereniging geen stimulansen of weerwoord meer vinden. Men dacht onder andere aan het stichten van een nationale hoofdklasse, aan het lidmaatschap waarvan een eerbewijs in de vorm van een predicaat of insigne verbonden zou zijn. Anderen beoogden de oprichting van een club van inzenders naar buitenlandse fotosalons. Tegenstanders van deze denkbeelden uitten de vrees dat het instellen van zo'n top groep schade aan de verenigingen zou toebrengen omdat de top werkers uit de clubs zouden weggezogen worden. Anderen zagen er alleen een middel tot individuele glorie in. Het bondsbestuur, met al deze opvattingen geconfronteerd, stelde de zaak in 1957 aan de orde in de voorzittersraden. Ook daar waren de meningen sterk verdeeld; alleen het zuiden vond dat de bond maar met een voorstel moest komen. Bonds-voorzitter Wagenaar, zelf voorstander, heeft in de discussies tenslotte toch voldoende aanleiding kunnen vinden om de oprichting van een "Bonds Meester Klasse" (B.M.K.) die naam was intussen in gebruik gekomen - voor te stellen. Het bondsbestuur ging akkoord, maar het besloot wel in de jaarvergadering geen gedachten wisseling toe te staan. De materie was blijkbaar te gevoelig en de verdeeldheid nog te verscheiden.

De jaarvergadering (van 1958) leverde echter geen problemen op en zo kon de B.M.K. per 1 januari 1959 van start gaan. Daarbij stond voor ogen via een toelatingsprocedure een gespreksgroep te creëren voor het leggen van onderlinge contacten en het uitwisselen van ideeën. De leden zouden een dienende taak hebben, naar de bond toe door het afstaan van foto's voor buitenlandse salons en collecties alsook voor het bondsarchief, naar hun verenigingen toe door met hun in de B.M.K. opgedane ervaringen en kennis nog meer lering en stimulansen te geven. Met deze doelstelling voor ogen werd in 1959 de eerste mogelijkheid tot toelating geboden, eerst alleen voor foto's maar sinds 1962 ook voor dia's. Voor toelating moest men 8 foto's inzenden die als collectie door een jury, bestaande uit 2 Nederlanders en 1 buitenlander, zou worden beoordeeld. Wie zijn collectie door de Jury aanvaard zag verwierf een nationale onderscheiding in de vorm van certificaat en mocht zich gedurende één jaar met de titel "B.M.K." sieren. Om de onderscheiding te continueren moest men jaarlijks een collectie van 4 foto's aan het oordeel van de jury onderwerpen. Het denkbeeld B.M.K.-lid te kunnen worden vond gehoor; in dat eerste jaar meldden zich 25 gegadigden. Slechts 3 wisten het begeerde predicaat te verwerven. De eisen lagen dus kennelijk hoog.

DE BEGINPERIODE

Het ontbreken van consensus over het of, wat en hoe van een B.M.K. heeft ook na de oprichting doorgewerkt. Zo werd uitdrukkelijk de mogelijkheid opengehouden de regels voor toelating van jaar tot jaar aan te passen, wat in feite ook gebeurde. Het ontbrak aan duidelijke voorschriften voor de jury en al snel bleek er verschil van mening over de vraag of ook anderen dan B.M.K.-titel-dragers tot de gespreksgroep (bijv. op advies van de jury of na niet slagen met een

prolongatie-collectie) konden worden toegelaten. In feite hebben zulke toelatingen plaats gevonden. (Zie bijlage 2). Daarnaast bleek al gauw dat er grote bezwaren kleefden aan de tijdelijkheid van het B.M.K.-schap. De mogelijkheid van het ene jaar wel en het andere jaar geen lid meer te kunnen zijn leidde tot een nogal wisselende samenstelling van de gespreksgroep en dat bleek zich niet met de aard van het gespreksgroep zijn te verdragen. Kennelijk was ook de methode van jureren niet zonder feilen, want in zijn jaarrede van 1961 oordeelde de bondsvoorzitter dat het B.M.K.-er zijn of worden tot een soort gokspel was geworden. Wel werden in dat jaar de regels voor verlenging van het predicaat veranderd - voortaan zouden 5 foto's in plaats van 4 ingezonden moeten worden en de titel zou behouden blijven als in een aaneensluitende periode van 3 jaar tenminste 12 van de 15 foto's als voldoende waren aangemerkt - maar dat bleek niet genoeg te zijn om de bezwaren weg te nemen. In 1964 bracht de gespreksgroep een aantal wensen bij het bondsbestuur ter tafel die door de bondsvoorzitter als een "totale ommezwaai" werden gekwalificeerd'). Zij hielden in essentie in: de toelating beoordelen op een collectie van 20 foto's en afschaffing van de tijdelijkheid van het predicaat. Die voorstellen zijn aanvaard en in 1966 voor het eerst in praktijk gebracht.

Toch bleef de discussie over het pro en contra van de B.M.K. als bondsinstituut doorgaan. Men sprak van een vreemd lichaam in de bond, anderen spraken misprijzend over het bevoordelen van top-fotografen. In de jaarvergadering van 1967 zegt bonds- voorzitter Schrijen dat de B.M.K. vanaf zijn geboorte op sterven heeft gelegen en dat het bondsbestuur gemeend heeft nu aan alle stuiptrekkingen een einde te moeten maken door de B.M.K. in zijn huidige vorm op te heffen. Het instituut, zo stelt hij, blijkt uit de tijd te zijn en er kan beter een landelijke groep van vergevorderde zwart-wit-werkers komen in de trant van de landelijke groep van kleurenwerkers. Maar zie, tot feitelijke opheffing is het niet gekomen, want een jaar later werd al weer een toelatingswedstrijd gehouden. Aan het handhaven van de B.M.K. zal niet vreemd geweest zijn dat de opvolgende bondsvoorzitters Versteeg en Schraa het nut en bestaansrecht van de B.M.K. inzagen en daarnaar handelden. Maar zij stonden wel voor het feit dat intussen die landelijke zwart/wit groep was ontstaan en daarmee tegelijk een complexe situatie.

LANDELIJKE ZWART-WIT GROEP CONTRA DE B.M.K. 1967 - 1973

Het was een complexe en dualistische situatie. De B.M.K.-titel bleef bestaan, de toelatingswedstrijden gingen - behalve in 1967 - gewoon door. De B.M.K.-gespreksgroep vergaderde niet meer, want haar leden mochten tot de door de bond gefinancierde landelijke zwart-wit groep toetreden. Maar die groep balloteerde zelfstandig en onafhankelijk op basis van 20 voorgelegde foto's, die door de gehele groep op creatieve kwaliteit werden getoetst. Het hebben van de B.M.K.-titel was op zich geen reden om tot de landelijke zwart-wit groep toegelaten te worden. Zo kwam er in feite voor de B.M.K.-ers die in de landelijke zwart-wit groep wilden meedoen een nieuwe test boven de steeds als zwaarste bonds-proef aangemerkte B.M.K.-jurering. Dat had tot gevolg dat er B.M.K.-ers waren die wél en anderen die niet tot de landelijke zwart-wit groep werden toegelaten.

Anderzijds konden aan de landelijke zwart-wit groep ook fotografen deelnemen - uiteraard via ballotage – die niet in het bezit waren van het B.M.K.-predicaat. Moeilijkheden konden niet uitblijven en nadat ook binnen de landelijke zwart-wit groep problemen waren gerezen die tot een afsplitsing aanleiding gaven, begon binnen het bondsbestuur de noodzaak duidelijk te worden aan deze schemertoestand een einde te maken. Er volgde een diepgaand, fundamenteel overleg dat er na veel besprekingen toe geleid heeft dat in 1973 met een geheel nieuwe regeling van de Bonds Meester Klasse - met inbegrip van een toelatingsregeling - de draad weer kon worden opgenomen. De landelijke zwart-wit groep werd opgeheven; er kwam weer een zuivere B.M.K.-gespreksgroep die op 10 februari 1973 zijn bijeenkomsten begon. De nieuwe regeling benadrukte de verantwoordelijkheid van de bond voor het instant houden van en voor de goede gang van zaken binnen de B.M.K.

Vastgelegd werd dat de bond naast de B.M.K. geen andere groepen in stand zou houden of steunen van gelijke of concurrerende strekking. Voor verschillende takken van fotografie zouden afzonderlijke B.M.K.-groepen kunnen bestaan. Voor toelating bleef de eis gehandhaafd op 20 foto's of dia's, te beoordelen door een jury van tenminste 3 leden. De nieuwe regeling heeft zeker bewerkt dat de B.M.K. in rustiger vaarwater terecht is gekomen en zich daardoor gemakkelijker een vaste plaats in het bondsleven heeft kunnen verwerven. Overigens kan niet voorbijgegaan worden aan het feit dat in 1959 een landelijke gespreksgroep voor dia-werkers was ontstaan, waaraan naast anderen ook deelnamen zij die met een collectie dia's het B.M.K.-predicaat hadden verworven. Deze groep die goed functioneerde is later getransformeerd tot een B.M.K.-gespreksgroep.

ONTWIKKELING SINDS 1973

Het behoeft geen verbazing te wekken dat de nieuwe regeling niet onmiddellijk tot opbloei heeft geleid. Een paar factoren mogen genoemd worden. In de eerste plaats had de B.M.K. jarenlang geen bijeenkomsten gekend. De B.M.K.-ers vervolgens die wel in de landelijke zwart-wit groep hadden meegedaan en de problemen daar kenden namen voor een deel een afwachtende houding aan. De opkomst naar de bijeenkomsten liet zodoende te wensen over. Daar kwam nog bij dat de nieuwe regeling slechts eens in de twee jaar de mogelijkheid van toelating open liet (jaarlijks afwisselend voor foto's en dia's). Er was dus ook te geringe toevoer van nieuwe leden. Dat alles gaf het bondsbestuur aanleiding de zaak opnieuw onder ogen te zien. Dat heeft in 1976 in overleg met de B.M.K. een paar belangrijke verbeteringen tot gevolg gehad. In de eerste plaats werd de tweejaarlijkse jurering vervangen door een jaarlijkse, net zoals die er voor 1970 was. In de tweede plaats werd een kandidaat-lidmaatschap ingevoerd om fotografen die tot de B.M.K. zouden willen toetreden de kans te bieden gedurende ten hoogste twee jaren aan de bijeenkomsten van de B.M.K. mee te doen om hen vertrouwd te maken met het niveau en de werkwijze van de B.M.K. Daardoor zouden zij beter voorbereid aan de B.M.K.-toelatingswedstrijd kunnen deelnemen. Het zijn deze maatregelen geweest die de aanwas van nieuwe leden duidelijk versterkt hebben, zozeer zelfs dat in een latere fase zelfs de vraag opkwam of de toevloed - zeker in de sector zwart-wit foto's - niet zo groot was geworden dat het karakter van gespreksgroep in de knel dreigde te komen. Tot ingrijpen is het (nog) niet behoeven te komen omdat de wisselende opkomst dat minder urgent deed zijn. Tegelijk met deze maatregelen werd in 1976 op basis van voorstellen uit de B.M.K. een regeling vastgesteld inzake de werkwijze van de B.M.K., die onder andere tot doel had meer consistentie te brengen in het werken van de B.M.K.

De opkomst van de kleurenfotografie heeft meegebracht dat ook collecties kleurenfoto's aan de B.M.K.-jury werden voorgelegd. Van 1978 af heeft daarom een speciaal voor de kleurenfoto's aangewezen lid deel van de jury uitgemaakt. De kleurenfotografen die aanvankelijk in de B.M.K.-groep foto's werden ingedeeld zijn al spoedig deel gaan uitmaken van een afzonderlijke B.M.K.-kleurendrukgroep. Een poging om de B.M.K. ook open te stellen voor makers van klankdiareeksen is niet geslaagd. Er is tweemaal, in 1983 en 1984, de mogelijkheid van toelating geboden op basis van een collectie van 5 reeksen. Beide keren was er één gegadigde doch zij bleven zonder predicaat.

DE TOELATINGSPROCEDURE

De toelatingsprocedure is in het B.M.K.-gebeuren een zo belangrijk element dat het voor de hand ligt dat daarover nog al eens is geredetwist. In wezen echter is het in 1959 ingevoerde jury-stelsel blijven bestaan. De toelating is steeds gebaseerd gebleven op het oordeel van een onafhankelijke jury van drie personen, die aanvankelijk bij unanimitie maar al heel spoedig bij meerderheid van stemmen over toekenning van het predicaat besliste. De eis dat een buitenlander van de jury moest deel uitmaken werd al na een jaar verlaten. Wel heeft van het begin af iemand die beroepsmatig de fotografie beoefende in de jury zitting gehad. Sinds 1976 geldt bovendien het reglementaire voorschrift - ingevoerd op verlangen van de B.M.K. - dat zo mogelijk in de jury wordt opgenomen iemand wiens bezigheden liggen op het terrein van de beeldende kunst (niet fotograaf zijnde). De achterliggende gedachte was dat bij het beoordelen van de ingezonden collecties niet te eng

fotografisch te werk gegaan moet worden en dat met ontwikkelingen op breder terrein van de beeldende kunst rekening gehouden zou mogen worden.

In het bijzonder het feit dat de beslissing over toelating opgedragen is aan een onafhankelijke jury, ieder jaar van andere samenstelling, (in de eerste jaren wisselde de samenstelling niet zo consequent) heeft nog al eens tot kritische geluiden aanleiding gegeven. Er waren er die het ten principale onjuist vonden de beslissing over te laten aan buitenstaanders die niet uit eigen ervaring de B.M.K. en het niveau van de amateurfotografie kenden. Anderen zagen in het jaarlijks wisselen van de jury een onjuist toevalselement zitten, dat bovendien ongelijkheid in het peil van toelating zou meebrengen ten nadele uiteraard van de B.M.K. De B.M.K. zelf heeft meermalen de wens geuit de toelating geheel aan de B.M.K. over te laten. Die wens is terecht niet gehonoreerd, al was het alleen al om het beslissen-zonder-aanzien-des-persoons - zoals aan een onafhankelijke jury eigen behoort te zijn - niet in gevaar te brengen. Wel heeft het bondsbestuur het nuttig geoordeeld een relatie te leggen tussen de jury en de B.M.K., door in 1978 te bepalen dat in de jury een door de B.M.K. voor te dragen lid zitting zal hebben. Enkele jaren later vroeg met name de B.M.K.-gespreksgroep zwart-wit foto's om meer invloed op de jurering; men wilde een tweede B.M.K.-lid in de jury opgenomen zien om te verhinderen dat de opvattingen van de groep te weinig tot zijn recht komen. Het bondsbestuur heeft dat verlangen niet aanvaard. Het vond dat de invloed van de B.M.K. in de jury voldoende tot zijn recht kan komen en ook komt als de gespreksgroep er voor zorgt een voldoende vaardig en ervaren lid voor te dragen. In overeenstemming met de groep werd wel in 1983 in het toelatingsreglement de mogelijkheid geschapen dat de gespreksgroep een van zijn leden voordraagt de jurering als waarnemer bij te wonen. De bedoeling was daarbij dat het aangewezen B.M.K.-jurylid in gevallen van twijfel met de waarnemer ruggenspraak zou kunnen houden. Tegelijkertijd zou de waarnemer ervaring kunnen opdoen om in het volgend jaar nog beter toegerust als lid van de jury te kunnen optreden. Voor het overige blijft de waarnemer op de achtergrond. Hij neemt niet deel aan de jurybesprekingen en hij heeft dan ook geen stemrecht. Een lijst van de sinds 1959 opgetreden jury's is opgenomen in bijlage 4.

Het is buiten kijf dat het kiezen van goede juryleden een hoogst belangrijke en erg gevoelige zaak is. Er is wel gezegd dat door de samenstelling van de jury een zekere mate van voorprogrammering plaats vindt. Dat zou dan ten voordele van de jaarlijkse wisseling pleiten. Zeker ook weegt bij het samenstellen van een jury mee het verlangen naar continuïteit, naar een constant en hoog niveau van beoordeling. Dat hoge peil is voor een "meester" -klasse essentieel.

Het toelatingsreglement bevat daarom de bepaling dat de jury bij meerderheid van stemmen en zonder beroep beslist aan welke deelnemers op grond van de hoge artistieke en technische kwaliteit en van de ingezonden collectie het predicaat B.M.K. wordt toegekend. Dat de jury alvorens aan het werk te gaan van bondswege zorgvuldige informatie gegeven moet worden over doel van en werkwijze bij het jureren is in de praktijk van kardinale betekenis en noodzakelijk gebleken. In die praktijk is het vaste regel geworden dat de juryleden afzonderlijk, gescheiden en zijgend hun mening vormen en eerst na voltooiing van hun bevindingen met elkaar in gesprek gaan. Dat gesprek levert dan tegelijk de bouwstoffen op voor het verslag dat in een B.M.K.-bijeenkomst aan de inzenders en de leden uitgebracht wordt, een verslag dat de broodnodige argumentatie moet bevatten om aanvaardbaar, overtuigend en leerzaam te zijn. Naar de stand van zaken van nu mag gezegd worden dat het toelatingssysteem goed gewerkt heeft en dat de achtereenvolgende jury's er in het algemeen heel goed in geslaagd zijn die fotografen met een predicaat te honoreren die over het hoge niveau beschikken waarop van een eigen gezicht, een eigen "handschrift" sprake is. Ook hier bevestigen de schaarse uitzonderingen de regel.

De procedure die geldt voor de toelating van kandidaten is evenmin onbesproken gebleven. Formeel geschiedt die toelating door het dagelijks bestuur van de Fotobond, op basis van een advies van de B.M.K. - gespreksgroep. De groep geeft zijn advies na beoordeling van een collectie van foto's die de gegadigde bij zijn verzoek heeft moeten inzenden. Het dagelijks bestuur is hier als toelatende instantie aangewezen uit overwegingen van objectiviteit, om een mogelijk risico van coöptatie te

vermijden. De praktijk komt er evenwel op neer dat de gespreksgroepen zelf uitmaken welke collecties tot een kandidaat-lidmaatschap aanleiding geven. In de gespreksgroep zwart-wit foto's bleek het beslissen over de toelating door de hele groep tot inconsistente en naar het middelmatige neigende uitkomsten te leiden. Er is toen toe overgegaan om de beoordeling op te dragen aan een kleine commissie uit de groep die aan de groep een bindend advies uitbrengt. Met dit systeem zijn goede ervaringen opgedaan.

Ooit is overwogen om de jurering van kandidaten-collecties op te dragen aan de jury die over toekenning van het predicaat B.M.K. beslist. Dat plan is niet doorgegaan omdat het een te zware belasting voor die jury zou worden, die - naar de ervaring aantoont - zijn werk toch al onder tijdsdruk moet doen.

DE RESULTATEN VAN DE EERSTE 30 JAAR

Een overzicht van de aantallen inzendingen voor toelating en van de behaalde resultaten is opgenomen in bijlage 2. Het overzicht is niet geheel compleet omdat enkele cijfers niet meer achterhaald konden worden. Niettemin mag er van uitgegaan worden dat in de loop van 35 jaren ten naaste bij een 900-tal collecties foto's en dia's aan de jury's zijn voorgelegd, te weten 571 collecties zwart-wit foto's, naar schatting 117 collecties kleurenfoto's, ongeveer 284 dia-collecties en 2 klankdia-collecties.

Om hoeveel personen het gaat kon, bij gebrek aan informatie daarover, niet meer nagegaan worden. Hun getal moet echter duidelijk lager liggen dan het getal van de ingezonden collecties omdat het evident is dat gegadigden in achtereenvolgende jaren meer dan één poging waagden om de eindstreep te halen. Van de 1081 ingezonden collecties werden er door de jury 172 geaccepteerd (15,91 %) en met het B.M.K.-predicaat gehonoreerd, te weten:

107 collecties zwart-wit foto's (= 17,01%)

31 collecties kleurenfoto's (= 19,50%)

34 collecties dia's (= 11,68%)

0 collecties klankdiareeksen (= 0%)

In de bijlagen 3 en 4 zijn de namen opgenomen van hen die sedert 1959 het B.M.K.-predicaat verworven hebben, respectievelijk in de sectoren foto's en dia's.

Niet geregistreerd is hoeveel collecties sinds 1976 zijn ingezonden ter verkrijging van het kandidaat-lidmaatschap. Wel konden in de bijlagen 6 en 7 de namen vermeld worden van hen die ooit het kandidaat-lidmaatschap verworven hebben. Vergelijking van deze naamlijsten met die van de B.M.K.-leden doet zien dat iets meer dan een derde van de kandidaten er in slaagde het B.M.K.-predicaat te behalen. Dat percentage ligt dus duidelijk hoger dan dat van de geslaagden die geen kandidaat-lid zijn geweest. Gesplitst naar de categorieën van fotografie zijn de resultaten als volgt :

zwart-wit: toegelaten 58 kandidaten, 25 werden B.M.K.'er (43%)

kleuren : toegelaten 32 kandidaten, 10 werden B.M.K.'er (31%)

dia's : toegelaten 11 kandidaten, 1 werd B.M.K.'er) (9%)

101 kandidaten, 36 werden B.M.K.-lid. (35%)

Hieruit blijkt dat de invoering van het kandidaat-lidmaatschap zijn nut als drempelverlagende factor bewezen heeft.

In bijlage 2 zijn de namen genoemd van hen die voor 1963 op grond van een advies van de B.M.K.-jury tot de gespreksgroep werden toegelaten zonder dat het gepaard ging met het verlenen van het B.M.K.-predicaat. Die toelating is formeel afgesloten door de nieuwe reglementering van 1973.

DE GESPREKSGROEP ZWART-WIT FOTO'S

In dit overzicht past een beschouwing over de gespreksgroep zwart-wit foto's nu de geschiedenis van de gespreksgroep dia's al elders is geschetst. De gespreksgroep kleurenfoto's is pas veel later ontstaan, namelijk in 1977. Wat deed de gespreksgroep in de 30 jaren van zijn bestaan? Voor en boven alles in bijeenkomsten eigen fotowerk bespreken. Het begin was moeilijk, zoals uit het voorgaande reeds bleek. Er waren nog maar heel weinig leden, de samenstelling van de groep wisselde. De gegevens betreffende de dia's zijn mogelijk onvolledig omdat cijfers over de jaren 1977/1979 ontbreken. door de tijdelijkheid van het predicaat en het zijn van top-fotograaf bleek niet parallel te lopen met het zijn van goede gespreksdeelnemer. De bond deed er het nodige aan om de zaak tot leven te brengen, de B.M.K.-leden kregen zelfs een niet onbelangrijke reductie op de prijzen van de bondsweekends, maar het bleef een onbevredigende situatie van te geringe opkomst, te weinig activiteit en te geringe dienstbaarheid.

Zoals gezegd is de opbloei pas gekomen na de stilstandsperiode die in 1973 afgesloten werd. Dank zij het inmiddels flink toegenomen aantal leden kon de gespreksgroep, ook bij wisselend opkomstgetal, meer en beter tot gesprek komen. In die tijd fungeerde de beroepsfotograaf Rudolf Smit enkele keren achtereenvolgend als inleider en stimulator bij het bespreken van fotowerk. Ook aan de belangen van de Fotobond kon nu meer aandacht geschonken worden.

De groep stelde o.a. fotocollecties van eigen werk samen voor een Franse salon in Sarlat, voor de VDAV 2x, voor Roemenië, Italië en Polen, voor Beneluxmanifestaties en enige malen voor de FIAP-biennale. Twee maal werden foto's bijeengebracht om te dienen als bonds-uitleencollectie. Vier tot zes maal per jaar kwam de groep bijeen. Voor de interne gang van zaken en voor de betrekkingen met de bond zorgde een coördinator cq. correspondent, als hoedanig zijn opgetreden Jop Mansvelt tot 1976, Cor Gouweleeuw tot 1978 en Gerard de Jong tot 1985. Begin 1979 besloot de groep voor elke bijeenkomst een van zijn leden als gespreksleider te laten optreden.

Het is zeker niet teveel gezegd dat toch het bespreken van eigen werk als vrijwel enige vorm van activiteit in de groep niet altijd algemene bevrediging heeft kunnen vinden. Eind 1975 al werd bij de B.M.K.-leden geënquêteerd naar hun wensen en suggesties om tot een beter vergaderbezoek te komen, maar die enquête leverde geen eenduidige verklaring voor het hoge absentiepercentage. Een nieuwe bezinning op het functioneren van de B.M.K.-groepen volgde in de loop van 1984, aangezwengeld door een nota van de werkgroep vorming van de bond. In de zwart-wit groep met name bleek er onvrede te bestaan over de kwaliteit van het ter bespreking meegebrachte eigen werk en vooral was men niet gelukkig met het peil van de besprekingen. Er kwamen allerlei suggesties tot verbetering ter tafel, zoals her-ballotage voor de leden om daarmee het niveau van het werk hoog te houden, variatie brengen in de inhoud van de vergaderingen door sprekers uit te nodigen, excursies te houden, tentoonstellingen te bezoeken, vaste gespreksleiders aan te wijzen en deze een training in gesprekstechniek te offeren.

Van al die denkbeelden is het laatste verwezenlijkt; een tiental vaste gespreksleiders is uit de leden voortgekomen. Zij hebben zich onder de hoede van Piet Heijnen en Freek Buné getraind in het gesprek-begeleiden en gezegd mag worden dat het tot tastbare resultaten heeft geleid. Een ander resultaat van de bezinning in 1984 is geweest dat de gespreksgroepen meer vrijheid hebben gekregen om hun eigen interne organisatie en werkwijze te regelen. In de regels die het bondsbestuur ter zake heeft vastgesteld is o.m. bepaald dat elke gespreksgroep uit zijn midden een stuurgroep kiest van ten hoogste 3 leden, die de leiding heeft over de groep en de werkzaamheden regelt. De gespreksgroep kan zelf de zittingsduur van de leden van de stuurgroep bepalen. De zwart-wit groep heeft van die mogelijkheden gebruik gemaakt. In de eerste stuurgroep werden gekozen Freek Broertjes, Rieja van Aart en Aad Touw. Daarnaast stelde de gespreksgroep een commissie buitenland en een commissie B.M.K.-collecties in.

Momenteel zijn er ongeveer 80 nog levende leden in de sector zwart-wit fotografie. Zij zijn echter lang niet allemaal nog actief werkzaam in de groep. De lijst van actieve leden telt al jaren lang ongeveer 40 namen plus die van enkele kandidaten. Van de toegelaten hebben slechts weinigen volstaan met het behalen van het predicaat en niet of maar gedurende heel korte tijd aan de bijeenkomsten meegedaan. Het echte verloop treedt op bij degenen die langdurig lid zijn geweest. Het is opvallend dat er van degenen die voor 1973 het predicaat B.M.K. verworven hebben nog maar enkelen actief meedoen.

Uiteraard participeert de groep in de gezamenlijke bijeenkomst die eenmaal per jaar voor de drie B.M.K.-gespreksgroepen gehouden wordt, een bijeenkomst die door het engageren van deskundige sprekers van buiten een vormend karakter beoogt te hebben. Maar het blijft de vraag of dat genoeg is om enigermate aan de wens naar ruimere algemene artistieke en foto-artistieke vorming binnen de groep te voldoen. Ruimere kennis en inzicht zijn nodig om tot een meer bevredigend peil van de besprekingen te kunnen komen. Te vrezen valt dat dat peil niet gehaald kan worden door alleen maar eigen werk te bekijken en te bespreken. Er zal meer moeten gebeuren, ook om de klacht van de werkgroep vorming van de bond te ontzenuwen dat de uitoefening van de vormende taak van de B.M.K.'ers te wensen overlaat,

SLOT

Overziet men de afgelopen 30 jaren dan mag toch met voldoening gezegd worden dat de B.M.K. een vast, niet meer weg te denken bestanddeel van de Fotobond is geworden. De B.M.K. is een gevestigd instituut, dat ook buiten bondskringen naam heeft gekregen, zowel door publicaties in fotobladen als door exposities en bondscollecties en zeker ook door de vele juryleden die in al die jaren voor de B.M.K. zijn opgetreden. Het is een instituut geworden dat aan de actieve leden veel geboden heeft aan verbreding van kennis en inzicht, aan meer kritische zin, aan contact met mede-fotografen, aan toetsingsmogelijkheden van de eigen mening aan die van anderen, om van alle afgeleide aspecten zoals bij voorbeeld het genieten van fraai en goed fotowerk nog maar te zwijgen.

De zwartkijkers uit de beginperiode die de B.M.K. zagen als een soort beeldenstormerij, als een invitatie tot titeljagerij en zelfverheerlijking, hebben ongelijk gekregen. Titeljagers, als ze er al waren, zelfs anonieme, blijken bij de jury snel vanwege het aan de jacht eigene van geforceerd werk door de mand te vallen. Overigens valt nog steeds waar te nemen dat de B.M.K. als instituut kritisch gevolgd wordt, soms blijkend uit negatieve opmerkingen van derden of uitlatingen in cluborganen. Dat mag voor de Fotobond de fingerwijzing inhouden om zorgvuldig met de B.M.K. om te gaan, consequent de hand te houden aan de eigen reglementen, de doelstellingen van de B.M.K. goed in het oog te houden, de jureringen zo zorgvuldig mogelijk voor te bereiden en af te werken en de feitelijke gang van zaken in de gespreksgroepen ook qua niveau te blijven volgen en steunen, om te helpen verbeteren waar dat maar nodig en mogelijk is. Waar vernieuwingen nodig zouden zijn zullen zij ingevoerd moeten worden als elementen van constant en consequent beleid. Met dat alles voor ogen kan de B.M.K. nog lang vruchtbaar werkzaam zijn ten voordele van de amateur-fotografie en ten gerieve van de Fotobond en zijn leden.

Dat zij zo.

Den Haag, april/mei 1988.
Harry Degen, BMK

MEESTERZETTEN

Een plan van aanpak dat moet leiden tot een kwaliteitsverbetering van de Landelijke Gespreksgroep BMK zelf en de structuren er om heen.

1. Inleiding

De Bondsmeesterklasse, voor ingewijden de BMK, is het paradepaard van de Fotobond. Degene die deze letters achter zijn naam mag zetten, heeft het binnen de vrijetijdsfotografie ver geschopt. Je mag deelnemen aan de Landelijke Gespreksgroep BMK. Je wordt automatisch uitgenodigd voor Foto Nationaal. Het is daarom niet verwonderlijk dat over de BMK in het land nog al wat kritiek te horen valt. De bijeenkomsten van leden en kandidaten van de Gespreksgroep zijn besloten. Het spreekwoord wat niet weet, wat niet deert, gaat voor de BMK niet op. Integendeel. Onwetendheid wekt interesse op en meer dan dat. Is het niveau echt zo goed? Fotograferen ze nog wel? Kunnen die leden zelf nog wel aan de toelatingseisen voldoen? Maken ze ons geld niet op?

Veel vragen waar je geen antwoord op hebt als je er niet bij betrokken bent. Of als je niemand gesproken hebt, die ooit de bijeenkomsten bijwoonde. De jaarlijkse ballotage wordt afgerond met een jurytoelichting. Hier werden in het verleden nogal wat teleurstellingen weggeslikt. De externe jury legt andere criteria aan de dag dan de gespreksgroep zelf lijkt te doen.

Kandidaten hebben het moeilijk. Wat wil de jury straks zien? Wie helpt me eigenlijk? Wat een opstapje moet zijn, blijkt voor sommigen een lijdensweg. Wellicht is die kritiek niet zo onterecht als we zouden willen. En wordt het niet eens tijd voor een herbezinning?

De nota Meesterzetten is een beleidsplan voor een kwaliteitsimpuls voor de BMK. De opstellers hebben geprobeerd een groot aantal facetten van de BMK tegen het licht te houden. Dit heeft geresulteerd in een aantal wijzigingsvoorstellen.

Deze voorstellen worden aan de orde gesteld in vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en de Landelijke Gespreksgroep BMK. Vervolgens wordt de invoering ter hand genomen door de Coördinatiegroep van de Landelijke Gespreksgroep BMK.

2. Knelpunten

De BMK werd in 1959 opgericht om fotografen die in fotogroepen onvoldoende respons op hun fotowerk ontvangen, een voorziening te bieden waar hun ambities de ruimte kunnen krijgen. De BMK is daarom niet alleen een predicaat maar geeft ook toelating tot de Landelijke Gespreksgroep BMK, waar je gelijkgestemden kunt ontmoeten. BMK fotografen gebruiken fotografie als persoonlijk uitdrukkingsmiddel. Feitelijk geven ze hiermee invulling aan een van de doelstellingen van de Fotobond, zoals ook vastgesteld in de statuten. De Landelijke Gespreksgroep BMK vormt voor veel BMK fotografen het platform waar met elkaar kan worden gecommuniceerd. Het predicaat BMK krijg je niet cadeau. Je moet een ballotage doorstaan alvorens je toelating krijgt tot genoemde gespreksgroepen. Aangezien veel fotografen binnen de Fotobond deze ambitie koesteren, is het ook de verantwoordelijkheid van die Fotobond om de organisatie rondom de Gespreksgroep en bijvoorbeeld de ballotage goed te regelen.

In de praktijk is gebleken dat er een aantal knelpunten zijn ontstaan die moeten worden opgelost. Ze zijn als volgt op de rij gezet:

* De organisatie van de ballotage was aan verbetering toe.

Inmiddels vindt zowel het beoordelen als het bespreken van inzendingen op een dag plaats. Momenteel levert dit intensieve maar boeiende bijeenkomsten op. Voor de inzenders heeft dit als voordeel dat de leden van de toelatingscommissie ook vrijwel altijd bij de bespreking aanwezig kunnen zijn. Het blijft een probleem dat buitenstaanders het BMK-niveau niet goed kunnen inschatten. Vrijetijdsfotografie is binnen het medium een stroming op zich, die je moet kennen om haar te kunnen plaatsen.

In overleg met de leden van de gespreksgroep is besloten dit probleem te accepteren en geen leden uit eigen kring in de beoordelingscommissie te benoemen.

* Het instappen en doorgroeien vormt wellicht een van de grootste knelpunten binnen het instituut B MK. Het is in de basis goede idee van het kandidaat lidmaatschap van de gespreksgroepen, functioneert momenteel helaas niet. Feitelijk geldt dit voor de BMK als vormingsinstituut in zijn algemeenheid. Kandidaat-leden worden nauwelijks begeleid op weg naar het volledige lidmaatschap en zijn vaak genoodzaakt om na enige pogingen gefrustreerd af te haken.

De frustraties worden in de clubs soms uitgedragen. Een houding die wellicht niet te waarderen is, maar wel om begrip vraagt. De Fotobond heeft geen andere voorzieningen om mensen die dat willen op BMK _niveau te brengen.

Aangezien de Fotobond toch als uitgangspunt heeft dat mensen die dat willen zich binnen de fotografie moeten kunnen ontwikkelen, dient hier het een en ander te worden verbeterd. Het nieuwe beleid moet straks door de afdelingen worden ondersteund. Fotografen moeten binnen die afdelingen er op worden gewezen dat er goede mogelijkheden zijn om je te ontwikkelen.

* Een ander probleem vormen de besprekingen van eigen fotowerk . Soms gebeurt dit goed, maar een goede besprekkwaliteit is een uitzondering. Ook hier geldt dat besprekers van buiten nogal eens tegenvallen.

* Moeilijk te verbeteren is het imago van de BMK: een elitaire groep die zelf niet aan de hoge verwachtingen voldoet, maar wel eisen stelt aan anderen die er bij willen komen. Terecht of niet, er is sprake van een door het Bonds Bestuur georganiseerde voorziening die tamelijk breed wordt bekritiseerd.

Een wellicht niet door iedereen onderkend probleem, vormt het ontbreken van een goede organisatievorm voor de Landelijke Gespreksgroepen BMK. Dagelijks Bestuur en coördinatoren hebben onduidelijke verantwoordelijkheden naar elkaar en naar de groep. Hierdoor worden verbeteringen onvoldoende daadkrachtig ontwikkeld en geïmplementeerd. Ook worden hierdoor onvoldoende activiteiten met de groep georganiseerd.

Ideeën sterven soms in schoonheid , wat het enthousiasme tempert.

Wellicht geen knelpunt maar een punt van aandacht is de financiering van de BMK. Eigenlijk zou het zo moeten zijn dat door de bijdragen via de fotogroepen in het land, een basispakket wordt bekostigd waarvan iedereen gebruik kan maken. De BMK kun je zien als een extra voorziening die meer dan nu het geval is, door de gebruikers zelf moet worden bekostigd, waarbij het Bonds Bestuur natuurlijk wel voor andere randvoorwaarden zorgt. Nu wordt echter nog voor een flink gedeelte op de algemene middelen geleund. In dit plan van aanpak wordt voorgesteld iets meer kosten te verhalen op leden van de Landelijke Gespreksgroep en BMK.

3. Doelstellingen

De voorstellen die moeten leiden tot een kwaliteitsverbetering van de BMK, zijn in een vijftal doelstellingen samen te vatten. Het verbeteren van de besprekkwaliteit is niet in de doelstellingen opgenomen. De laatste tijd wordt er gewerkt met vooraf aan gewezen besprekers uit de groep zelf. Deze besprekers fungeren als gangmaker van de discussie. De resultaten zijn tot nu toe zeer positief. Getracht wordt op dit punt de kwaliteit vast te houden.

1. in stappen in plaats van met een sprong naar de BMK

Tijdens de bijeenkomsten van de Landelijke Gespreksgroepen BMK komen leden en kandidaat-leden bijeen. De begeleiding van kandidaten moet worden verbeterd. Ook dienen er een of enkele groepen voor aspirant-leden te worden gevormd, meteen lagere instapdrempel.

2. verbetering van de ballotage

In het vervolg worden de beoordelingen van de inzendingen en de besprekingen op een dag gehouden. De toelatingscommissie blijft op verzoek van de gespreksgroep volledig extern. De ballotage voor inzenders voor het kandidaat-lidmaatschap en voor de aspirantengroep moet verder worden uitgewerkt.

3. ondersteuning van aspirant-leden en kandidaat-leden

Aspirant-leden worden tijdens bijeenkomsten door een of enkele BMK-fotografen ondersteund. Kandidaten die in de gespreksgroepen meedraaien mogen uit een lijst een mentor uitkiezen die op verzoek ondersteuning verleent.

4. imagoverbetering

De leden van de gespreksgroepen moet meer bijdragen aan de verbetering van het imago. Dit kan door zelf meer aan de weg te timmeren. De Coördinatiegroep moet hieraan bijdragen door meer activiteiten uit te voeren.

5. betere taakverdeling van de Coördinatiegroep

De BMK krijgt een Coördinatiegroep. In deze groep zitten de coördinatoren en een afgevaardigde van het Dagelijks Bestuur. Deze groep organiseert de activiteiten die verband houden met de BMK. De coördinatoren moeten een duidelijker takenpakket krijgen. Het Dagelijks Bestuur blijft eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van deze groep.

In de volgende hoofdstukken worden de doelstellingen uitgebreid uitgewerkt.

4. De BMK: een opklimmende reeks, ballotage en ondersteuning

Vrijtijdsfotografie heeft wat weg van voetballen. Niveauverschillen vertalen zich soms in competitievormen. Binnen clubs leeft dit minder dan vroeger het geval is geweest. Of onze competitiedrift een probleem is, is sterk afhankelijk van keuzen die we maken over wat we zelf belangrijk vinden. De buitenwereld heeft er soms wel een mening over. Creativiteit is niet meetbaar en laat zich niet vertalen in normen. Diezelfde buitenwereld vindt die neiging om je steeds te willen meten kenmerkend voor amateurs.

Of dit zo erg is valt natuurlijk te bezien. Kennelijk vinden wij het belangrijk want onze systemen eroderen maar weinig. Vrije-tijdsfotografen willen aan zichzelf en anderen aantonen dat ze iets hebben bereikt en dat lukt lang niet altijd met regelmatige solo-exposities: Voor velen een onbereikbaar ideaal.

We moeten ons wel realiseren dat het werken met rangordes stigmatiserend werkt. En dat met foto's scoren enerzijds uitdagend is maar anderzijds vrijheid belemmerend werkt. We moeten daarom niet meer competitie-elementen invoeren dan nodig is om zoveel mogelijk mensen uitdagingen binnen de fotografie te bieden.

Een van de uitdagingen is de BMK en die is aan hervorming toe. Een van de problemen is dat de BMK toch ook een slachtoffer is van het eigen succes. Veel mensen willen erbij, maar lopen onderweg kleerscheuren op. De weg naar brede erkenning is onvoldoende geplaveid; er zijn onderweg geen rustpunten die ook eindpunten kunnen zijn. De Fotobond moet hier iets aan doen omdat de leden dat nog steeds willen, ook als dat niet past in het afbouwen van systemen die rangordes met zich mee brengen. En we kunnen dit niet oplossen zonder een extra gelaagdheid aan te brengen. Vandaar dat er naast een BMK, een kandidaat-BMK ook een aspirant-BMK in het leven moet worden geroepen.

De BMK wordt dan een opklimmende reeks die er als volgt uit ziet:

4.1. Aspirant-BMK

Er wordt een "instap"-groep gevormd van mensen die de ambitie hebben om uiteindelijk een definitief lidmaatschap van de Landelijke Gespreksgroep B MK te verwerven. Het niveau wat de aspiranten bij het instappen moeten hebben, is ongeveer dat van een fotograaf die zich binnen een rayon duidelijk boven het gemiddelde niveau heeft uitgewerkt.

Bijeenkomsten.

In eerste instantie zullen er 2 tot 3 bijeenkomsten per jaar worden georganiseerd. Afhankelijk van het aantal deelnemers zullen er meer groepen worden geformeerd. Indien er meer groepen komen zullen de bijeenkomsten decentraal plaatsvinden. De bijeenkomsten worden georganiseerd door de Coördinatiegroep van de Landelijke Gespreksgroep BMK, eventueel ondersteund door andere BMK-fotografen. De bijeenkomsten zullen vooral tot doel hebben om aspiranten voldoende feedback te geven op hun fotowerk. Van aspiranten wordt verwacht dat ze voldoende ambitie hebben om alleen bijeenkomsten bij te wonen indien nieuw fotowerk wordt gepresenteerd.

Ballotage.

Een keer per jaar vindt er ballotage plaats. De ballotage is openbaar voor inzenders en belangstellenden. De toelatingscommissie wordt gevormd door drie BMK-fotografen aan te wijzen door de Voorzitter van de Coördinatiegroep. Inzenders dienen acht foto's of dia's in te leveren. De toelatingscommissie zal inzenders toelaten indien er naar haar oordeel is aangetoond dat er voldoende aanzetten zijn om uiteindelijk een BMK niveau te halen. Aan zetten kunnen bijvoorbeeld bestaan uit een thematische aanpak, een eigen beeldtaal of een serie sterke losse beelden. Het lidmaatschap van deze groep mag twee jaar duren. Van de aspirant-leden wordt verwacht dat hij of zij dan de overstap heeft gemaakt naar het kandidaat lidmaatschap van de Landelijke Gespreksgroepen BMK. Als dat niet is gelukt, mag opnieuw worden deelgenomen aan een ballotage voor aspiranten. Een aspirant mag maximaal vier jaar aaneensluitend aan de bijeenkomsten deelnemen en dient dan kandidaat-lid te zijn geworden. Als dat niet lukt volgt een bezinningstijd van twee jaar alvorens weer aan ballotages mag worden deelgenomen.

Ondersteuning.

Het lijkt niet haalbaar om aspirant-leden individuele ondersteuning aan te bieden. Bespreking van fotowerk zal daarom in de groep plaatsvinden. Dit vereist wel een goede besprekingskwaliteit, dit mede gezien het feit dat slechts enkele bijeenkomsten per jaar worden gehouden. Hieruit vloeit voort dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van deze besprekingen nadrukkelijk bij leden van de gespreksgroep wordt neergelegd en niet bij de aspiranten zelf. Indien er onder de kandidaat-leden goede besprekers aanwezig zijn, kunnen de ze door de coördinatiegroep ook worden ingezet. Aspiranten kunnen natuurlijk altijd zelf proberen aanvullend een BMK-fotograaf te strikken voor individuele begeleiding.

Kosten.

Zowel voor de bijeenkomsten als voor de ballotage dienen financiën beschikbaar te zijn. De kosten worden veroorzaakt door mailing, zaalhuur, reiskosten en lunch van besprekers en leden van de toelatingscommissie. Getracht moet worden een kostendekkend tariefsysteem in te voeren. De administratie hiervan moet gevoerd worden door het Bonds Bestuur.

Tariefvoorstel:

deelname aan ballotage: f 25,-

jaarlijkse bijdrage voor aspiranten: f 25,-

(op basis van twee bijeenkomsten per jaar)

4.2. Kandidaat-BMK

Kandidaat-leden nemen deel aan de Landelijke Gespreksgroep BMK. Ze dienen daarom een instapniveau aan te tonen, waarmee de verwachting gerechtvaardigd wordt dat in enkele jaren definitieve toelating een feit is. Vermeden moet worden dat het kandidaat lidmaatschap een eindstation is.

Bijeenkomsten.

Kandidaten draaien mee in de gespreksgroep en er wordt van ze verwacht dat er gestadig aan een collectie voor definitieve toelating wordt gewerkt. Fotowerk wordt op gelijke wijze besproken en gepresenteerd als het werk van de overige leden.

Ballotage.

Een keer per jaar vindt er ballotage plaats, die indien mogelijk, wordt gecombineerd met de ballotage voor aspiranten. Ook deze ballotage is openbaar voor inzenders en belangstellenden. De toelatingscommissie bestaat uit drie BMK-fotografen, aan te wijzen door de voorzitter van de

Coördinatiegroep.

Deze commissie beoordeelt een collectie van twaalf foto's of dia's. De belangrijkste beoordelingsnorm is de verwachting of de inzender in staat moet worden geacht, binnen twee jaar definitieve toelating af te dwingen. Een kwalitatief goede collectie dient in ieder geval samenhang te vertonen, oorspronkelijk en persoonlijk te zijn.

Een kandidaat die binnen twee jaar niet in staat is gebleken het predicaat te behalen, dient opnieuw aan de ballotage voor kandidaat-leden deel te nemen. Een kandidaat mag maximaal vier jaar aaneensluitend aan de bijeenkomsten deelnemen en dient dan het predicaat te hebben behaald.

Anders volgt een bezinningstijd van twee jaar alvorens weer aan ballotages mag worden deelgenomen.

Ondersteuning.

Uitgangspunt is dat er steeds een klein aantal kandidaten in de gespreksgroep meedraaien. Hierdoor is individuele ondersteuning mogelijk. De overige leden van de gespreksgroep moeten de instelling hebben dat fotografen die het tot kandidaat-BMK hebben gebracht, in staat moeten zijn een uiteindelijke ballotage te overleven. Vanzelfsprekend is een kandidaat nooit van definitieve toelating verzekerd! Het behalen van het predicaat blijft echter een gevecht dat een goede fotograaf vooral met zichzelf moet aangaan.

Individuele ondersteuning wordt gebod en door een mentor uit de groep. De kandidaat kan deze zelf kiezen uit een lijstje bij de coördinatiegroep van de BMK. BMK-fotografen dienen bereid te zijn als mentor te fungeren. Kandidaten benaderen de mentor zelf en bezoeken hem of haar desgewenst thuis. Mentoren staan niet garant voor wat dan ook. Een kandidaat blijft zelf te allen tijde verantwoordelijk voor de in te zenden collectie.

Kosten.

De kosten van de bijeenkomsten zijn gelijk aan die van de overige leden van de gespreksgroep BMK: zie verderop. De kosten van de ballotage moeten apart worden betaald en bedragen f 25,-.

4.3. BMK

De afkorting BMK is de afkorting van het predicaat Bonds Meester Klasse. Wie de ballotage overleeft mag de letters BMK de rest van zijn leven achter zijn naam zetten. Het predicaat is overigens niet beschermd.

Belangrijker dan het predicaat is verwerving van het recht om deel te nemen aan de bijeenkomsten van de Landelijke Gespreksgroep BMK. In andere landen bestaan deze gespreksgroepen niet. Daar is het behalen van het predicaat het belangrijkste doel.

Enkele jaren geleden waren er drie gespreksgroepen die ieder hun eigen bijeenkomsten organiseerden. Samenvoeging van de groepen is een verbetering geweest: de cultuurverschillen treden steeds minder op de voorgrond.

Getracht moet worden de integratie nog verder te optimaliseren. Nu is er nog aparte coördinator voor iedere groep. In de praktijk wordt er echter samengewerkt en worden de taken verdeeld zonder naar iemands achtergrond te kijken.

Momenteel zijn er geen personen van buiten Nederland die het predicaat hebben verworven. Vanzelfsprekend moet het mogelijk zijn voor fotografen van buiten ons land om lid te worden van de Fotobond en vervolgens ook het predicaat te verwerven. Hierdoor zou ook internationale integratie mogelijk worden.

Regelmatig wordt de opmerking geplaatst dat verwerving van het predicaat niet voor het leven zou moeten gelden. Het actief blijven en het leveren van kwaliteit door BMK-fotografen, wordt hierdoor onvoldoende gestimuleerd. Gelukkig is dit alleen een probleem in dien deze fotografen in grote getale aan de gespreksgroep blijven deelnemen en hierdoor een goede discussie in de weg staan. In de praktijk valt dit mee. Vrijtijdsfotografen hebben hun ups en downs door de jaren heen. Het overleven van BMK-ballotage valt vaak samen met een van de ups. Een vrijtijdsfotograaf gaat niet met pensioen maar het leveren van kwaliteit en productie is natuurlijk wel afhankelijk van je vitaliteit, en van je hoeveelheid vrije tijd en inzet. Ongetwijfeld zal de kwaliteit van de gespreksgroep toenemen bij een terugkerende onderwerping van de leden aan een ballotage, omdat na iedere ballotage er een aantal mensen zullen afvallen. Daar kunnen bijzonder pijnlijke situaties en organisatorische problemen uit voortvloeien, indien aan deze mensen taken zijn toebedeeld of als er sprake is van oudere leden en leden die er met veel pijn en moeite bij zijn gekomen. Of mensen met een enorme staat van dienst.

Gezien het voorgaande is het sterk af te raden om toegelaten leden uit de gespreksgroep bij herhaling te balloteren. Het moet echter een doel zijn van ieder lid van de gespreksgroep om minimaal een maal per jaar een aantal foto's ter bespreking te presenteren.

Ballotage.

De toelatingscommissie bestaat uit drie tot vijf mensen, die allen van buiten de gespreksgroep afkomstig zijn. Deze commissie wordt benoemd door het Dagelijks Bestuur op voordracht van de voorzitter van de Coördinatiegroep BMK. Deze commissie beoordeelt het werk, waarna tijdens een voor inzenders en de leden van de Landelijke Gespreksgroep, openbare bijeenkomst de bespreking plaatsvindt. Een meerderheid van stemmen is beslissend voor toelating. Ballotage vindt een keer per jaar plaats. De toelatingscommissie wordt ieder jaar geheel of gedeeltelijk vervangen. Inzendingen komen voor toelating in aanmerking indien zij voldoen aan een aantal criteria.

De criteria zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat BMK-fotografen kunnen laten zien dat fotograferen een verlengstuk is van hun persoonlijkheid:

- * Een collectie van 20 foto's in zwart-wit of kleur, of dia's, of een gelijkwaardig product ter beoordeling van de toelatingscommissie.
- * Voldoende oorspronkelijkheid.
- * Voldoende samenhang.
- * Voldoende inhoudelijke diepgang.

Bijeenkomsten.

De coördinatiegroep organiseert vier bijeenkomsten per jaar. De programmering is gericht op ruime aandacht voor het eigen fotowerk van de groepsleden. Het realiseren van een goede besprekkwaliteit is van levensbelang voor het voortbestaan van de groep. Besprekers kunnen van

binnen en buiten de groep komen. Bij voorkeur worden besprekers van binnen de groep van tevoren aangewezen door het BMK-bestuur. Vrije besprekingen door de groep zelf worden beperkt, omdat de kwaliteit hiervan in de praktijk te wens en overlaat.

Naast besprekingen van eigen werk kunnen er sprekers van buiten worden uitgenodigd. Bij voorkeur gaat het om mensen die op een hoger niveau opereren dan de roepsleden zelf.

De coördinatiegroep BMK ziet er op toe dat het werk van kandidaat-leden goed van commentaar wordt voorzien.

Overige activiteiten.

BMK-fotografen treden individueel met hun fotowerk naar buiten. Dit is hun eigen verantwoordelijkheid. De coördinatiegroep probeert iedere twee jaar een groepstentoonstelling te organiseren. Daarnaast is het uitgangspunt om ook iedere twee jaar een andere gezamenlijke activiteit te organiseren, zoals bijvoorbeeld een weekend met een intensieve en gevarieerde programmering. De coördinatiegroep bepaalt of aspiranten en kandidaten aan de overige activiteiten mogen deelnemen.

Verplichtingen.

De Landelijke Gespreksgroep BMK en de Aspirantengroep BMK kunnen alleen functioneren indien de coördinatiegroep voldoende ondersteuning krijgt. Het leiden van de groep aspiranten, de ballotages, het bespreken van fotowerk en de organisatie van activiteiten vergt veel mensenkracht. In principe is het verlenen van ondersteuning vrijwillig. Er wordt echter van uitgegaan dat leden hun bestuur niet in de kou laten staan. Gebeurt dit wel dan komt het voortbestaan van de BMK in gevaar. Leden die zonder aanvaardbare redenen meermalen verzoeken om ondersteuning van de Coördinatiegroep weigeren kunnen door het Dagelijks Bestuur worden uitgesloten van verdere deelname aan

Activiteiten van de BMK.

Het was al eerder zo dat van BMK-ers wordt verwacht dat ze hun werk uitdragen tijdens lezingen, cursussen, workshops e.d.

Kosten.

De leden van de gespreksgroep betalen een vaste bijdrage van f 40,- per jaar.

Hoewel het geen uitgangspunt is dat de BMK zichzelf financieel bedruipt, wordt wel beoogd dat zo een bijdrage wordt geleverd aan de totale kosten van de BMK.

5. De aansturing van de Landelijke Gespreksgroep BMK en de overige activiteiten

De BMK en alles wat daar omheen wordt georganiseerd, valt momenteel onder de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur van de Fotobond. Hier door is dit bestuur ook in staat in te grijpen indien de kwaliteit of voortgang van activiteiten te wensen overlaat. Het nadeel van deze constructie is dat leden van de Landelijke Gespreksgroep BMK, of haar vertegenwoordigers zich minder verantwoordelijk zullen voelen voor de gang van zaken. Indien het Dagelijks Bestuur geen actieve invulling geeft aan haar verantwoordelijkheden, kan dit tot gevolg hebben dat de aansturing te wensen gaat overlaten.

In de huidige situatie wordt de Landelijke Gespreksgroep BMK aangestuurd door een lid van het Dagelijks Bestuur die wordt ondersteund door een drietal coördinatoren. De coördinatoren zijn afkomstig van iedere voormalige gespreksgroep zwartwit, kleur en dia. Het takenpakket van deze coördinatoren is momenteel niet duidelijk omlind. De coördinatoren worden benoemd door het Dagelijks Bestuur.

Deze aansturingsvorm is de laatste tijd in discussie geweest. Er hebben voorstellen gelegen om de BMK een eigen bestuur te geven. Naast een DB-lid zou dit bestuur dan bestaan uit bestuursleden die door de gespreksgroep zelf kunnen worden gekozen. Voor het Dagelijks Bestuur was dit echter geen goede oplossing, aangezien dan onvoldoende recht zou worden gedaan aan haar

verantwoordelijkheden. Daarnaast lagen er voorstellen om de leden van de landelijke Gespreksgroep BMK ook alle kosten te laten betalen. Het werd duidelijk dat dit tot een veel hogere bijdrage zou gaan leiden voor de deelnemers aan activiteiten. Het Dagelijks Bestuur vindt dit te ver gaan. Het Dagelijks Bestuur heeft te kennen gegeven zelf haar verantwoordelijkheid te willen blijven nemen.

Het instant houden van de BMK ziet het bestuur als een taak van haar zelf. Een taak die past in het centraal willen besluiten over beleid ten behoeve van landelijke activiteiten. Afwijken hiervan zou ook aanpassing van de statuten behoeven.

De coördinatoren kunnen zich in de stellingname van het bestuur vinden. Dit betekent dat er gezocht is naar een aansturingsvorm, waarbij alle verantwoordelijkheden bij het Dagelijks Bestuur blijven, zonder dat er onvoldoende daadkrachtig leiding wordt gegeven.

de coördinatiegroep

De algehele leiding van de Landelijke Gespreksgroepen BMK, de Aspirantengroep BMK, de ballotages en met de BMK verband houdende overige activiteiten wordt door het Dagelijks Bestuur opgedragen aan het bestuurslid dat de BMK in haar portefeuille heeft. Het Dagelijks Bestuur benoemt een drietal coördinatoren die het bestuurslid ondersteunen bij het uitvoeren van zijn taak. Het bestuurslid geeft leiding aan de coördinatiegroep en zorgt ervoor dat er regelmatig wordt vergaderd.

De coördinatoren zijn volwaardige leden uit de Landelijke Gespreksgroep BMK. Het is geen uitgangspunt dat de disciplines zwartwit, kleur en dia allen vertegenwoordigd zijn. Het bestuurslid en de coördinatoren krijgen allen een takenpakket. Indien nodig kan de coördinatiegroep nog worden uitgebreid door het Dagelijks Bestuur.

VOORZITTER COÖRDINATIEGROEP EN LID DAGELIJKS BESTUUR

- geeft algemene leiding aan alle bijeenkomsten en activiteiten (inclusief accommodaties)
- coördinatie van alle ballotages (inclusief samenstellen toelatingscommissies, dagvoorzitter bijeenkomsten van toelatingscommissie en terugkoppeling naar inzenders)
- organiseert bijeenkomsten coördinatiegroep
- organiseert individuele ondersteuning van kandidaat-leden
- mag taken mandateren aan coördinatoren
- zorgt voor het onderhouden van externe contacten
- legt verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur

COÖRDINATOR_1

- dagvoorzitter bijeenkomsten Landelijke Gespreksgroep BMK
- lid van de toelatingscommissie voor aspiranten en kandidaten
- convocaties
- publicaties in de Nieuwsbrief en andere fotobladen
- verzorgt pr-activiteiten binnen en buiten de Fotobond
- legt verantwoording af aan voorzitter coördinatiegroep

COÖRDINATOR_2

- dagvoorzitter (vervangend) bijeenkomsten Landelijke Gespreksgroep BMK
- lid van de toelatingscommissie voor aspiranten en kandidaten
- organisatie van tentoonstellingen
- organisatie overige activiteiten zoals weekeinden
- legt verantwoording af aan voorzitter coördinatiegroep

COÖRDINATOR_FACILITAIRE ZAKEN

- verzorging van alle technische ondersteuning ten behoeve van alle bijeenkomsten, waaronder de ballotages

- lid van de toelatingscommissie voor aspiranten en kandidaten
- bijhouden presentielijsten van leen en kandidaten
- legt verantwoording af aan voorzitter coördinatiegroep

ONDERSTEUNING

Ter ondersteuning zullen nog andere leden van de Landelijke Gespreksgroep worden gevraagd. Te denken valt hier bij aan assistentie bij het organiseren van activiteiten. Er zullen ook leden nodig zijn die deel uit gaan maken van toelatingscommissies. Een andere taak kan zijn het leiden van een groep aspiranten.

Rob Agterdenbos
mei 1998.

Evaluatie jurering BMK 2010 en voorstellen jurering BMK 2011

Evaluatie 2010

1. Juryleden algemeen.

Door grote aantal inzendingen en het systeem van toelichtende gesprekken was het noodzakelijk om vijf juryleden te nemen. Juryleden hebben hun taak consciëntieus opgevat, veel voorwerk besteed aan bekijken werk CD rom en ook op de jurydag was er in het concluderende gesprek een zeer betrokken en verantwoordelijke houding van alle juryleden. Ook in de openbare bespreking werd het jurystandpunt goed toegelicht (de macramé opmerking ten spijt, die had achterwege mogen blijven).

2. Belangrijke wijziging in 2010 was de mogelijkheid van toelichtende gesprekken van de BMK-inzenders. Wij achten dat een belangrijke verbetering van de jurering. Niet alleen wordt daarmee voor de jury vorm en inhoud van het werk door de inzender toegelicht maar evenzeer is het een "lerend gesprek" gebleken voor de inzenders. Dat laatste wordt als een belangrijk pluspunt gezien. Naast de openbare bespreking krijgt de inzender in de dialoog met een van de juryleden al een pre-toelichting (zonder dat daarmee de wel of niet toelating een feit is). Dus een kwalitatieve verbetering die echter ook een goede organisatie vraagt. De organisatie die we als model hebben gehanteerd was oké. Wel waren er punten die in de uitvoering beter kunnen. Dat heeft met name van doen met logistieke zaken.
3. We hebben de bijzitters van de juryleden (BMK-ers) gevraagd om een aantal vragen te beantwoorden. Hieronder vermelden we de conclusies. Overigens zijn de bijzitters geen juryleden maar dragen primair zorg voor de organisatie tijdens de jurering.

Verloop gesprek, vraagstelling en neutraliteit

- De juryleden begonnen meestal met een neutrale openingsvraag die de inzender de mogelijkheid bood iets van het werk te vertellen. (Wat wil je ons laten zien, vertel eens over je inzending,). Vervolgens waren er verdiepingsvragen (waarom heb je dit gefotografeerd, waarom op deze manier, vertel eens wat over de manier van werken, waarom is het een homogeen geheel,). Uit de verdiepingsvragen klonk wel door hoe het jurylid over het werk dacht (positief of minder positief) maar in geen van de gevallen werd expliciet de indruk gewekt dat het werk niet zou worden toegelaten. (Dat kan natuurlijk ook niet omdat de mening van de andere juryleden van belang is en de beslissing in gemeenschappelijkheid van de juryleden wordt genomen.)*
- De juryleden probeerden de gesprekken ontspannend te laten verlopen. Mensen zijn (natuurlijk) toch een beetje nerveus maar uiterlijk was dat niet zichtbaar. We denken dat de houding van de juryleden goed was in deze en de meeste inzenders waren op hun gemak. Later zijn hieromtrent ook geen (negatieve) opmerkingen vernomen.*
- De bijzitters werden niet expliciet betrokken bij de meningsvorming van het jurylid.*
- De tijd voor een gesprek (10 minuten) was in de meeste gevallen voldoende. De juryleden hadden zich goed voorbereidt op de vraagstelling en dat is zeker een voorwaarde.*
- Er waren ook inzenders die geen toelichting hebben gegeven. We hebben aan de bijzitters gevraagd of zij denken dat dit een nadeel of juist een voordeel zou zijn voor de beslissing van de jury. Voor de mensen die worden afgewezen is het een groot*

voordeel dat ze met het jurylid het werk hebben (kunnen) bespreken. In dat gesprek is er al sprake van een toelichting. De toelichting van de inzender kan verhelderend werken maar we hebben niet gemerkt dat door de goede praters het jurylid “om gaat” of zich daardoor sterk laat leiden. Het werk blijft en is de maatstaf.

4. Wat betreft de organisatie

- De start was rommelig doordat 's ochtends voor aanvang van de ontvangst van inzenders er nog teveel moest gebeuren, de inzenders al vroeg op de stoep stonden en één van de juryleden te laat was. Indeling/inruimen van de ruimten moet eerder gebeuren evenals de instructie aan juryleden. Er moet iemand zijn die ontvangt en vertelt hoe en wat m.b.t. de jurering en iemand anders zorgt voor koffie e.d.
- De eindjurering (het gemeenschappelijke gesprek) was inhoudelijk prima, organisatorisch ook oké (het doorlopen van alle inzenders met de foto's in een beamerpresentatie) maar kostte meer tijd dan we aanvankelijk gedacht hadden. We moeten hier wat meer tijd voor nemen.
- De toelichting van de kandidaten en aspiranten kwam in het gedrang mede door het uitlopen van de eindbespreking van de jury. Bovendien was de zaalruimte waarin dat zou gebeuren niet aangegeven waardoor veel inzenders (kandidaten en aspiranten) op de verkeerde plaats waren. Gezien het aantal inzenders (zowel voor BMK-titel als voor aspirant/kandidaat) moeten we het tijdstip en organisatie de beoordeling van de twee trajecten uit elkaar halen.
- Er waren twee inzendingen met afwijkende presentaties. In een geval (extreme formaten, groot gewicht) kostte dat relatief veel tijd. Als dat weer voorkomt moeten we daarvoor meer tijd uittrekken en de plaats van de jurering goed in de gaten houden. In principe moet de presentatievorm van het BMK-werk wel vrij blijven. Het idee dat boven een maximum formaat en/of gewicht de inzender het werk zelf moet komen presenteren achten we noodzakelijk. Dat moet bij de inschrijving door de inzender duidelijk worden aangegeven. Voor Kandidaten en aspiranten accepteren we geen groter werk dan 50x70 en een totaal gewicht van ongeveer 3 kg.

Voorstellen voor jurering 2011 BMK

Vanaf 2011 willen we geen lagere kwalificaties toekennen dan waarvoor ingezonden is. Dus als ingezonden wordt voor BMK dan kan men wel of niet BMK worden en wordt geen predicaat Kandidaat-BMK uitgereikt. Idem voor Kandidaat-aspirant. We denken dat de inzenders een meer dan nu toe weloverwogen keuze maken voor de “gewenste kwalificatie” op basis van de kwaliteit van hun werk.

- Systeem van jureren met de mogelijkheid van toelichting door de inzender (BMK) continueren.
- Aantal juryleden voor BMK is in beginsel drie. Indien er meer dan (ongeveer) 27 werken worden ingeleverd wordt de jury uitgebreid. Bij het samenstellen van de jury wordt hiermee al rekening gehouden. Voorwaarde om na de inzenddatum juryleden erbij te benoemen betekent wel dat er minimaal één maand moet zitten tussen sluitingsdatum inzending en jurering.

- De jurering plaats laten vinden op zaterdag in Fotomuseum Rotterdam.
- In de organisatie voldoende mankracht en voldoende instructies vooraf. E.e.a. betekent dat er bij elk jurylid een bijzitters is, een algemeen coördinator die niet een specifieke taak heeft anders dan te zorgen dat het geheel goed verloopt, een ontvanger die de mensen wegwijs maakt en een persoon die zorgt voor de “catering”. Er wordt een taakomschrijving gemaakt voor deze personen zodat iedereen weet wat hem/haar te doen staat.
- Zorgen dat tijdig alle ruimten en het ingezonden werk in orde en ter plekke zijn. Houd rekening met grote formaten of zware inzendingen.
- Aankondiging van inzenden en jurering op de Website (oktober) en in IN BEELD (december). Bovendien mailing via de afdelingssecretariaten mailing naar de clubs. BMK-coördinatoren leveren materiaal hiervoor aan.
- Het secretariaat van de Fotobond zorgt in de week na de openbare bespreking voor een schriftelijke persoonlijke bekendmaking van de uitslag zodat ook mensen die niet bij de openbare bespreking de uitslag vernemen.

Voorstellen voor jurering 2011 kandidaat-BMK en aspirant-BMK

- De inzending verloopt parallel met de BMK-inzendingen (zoals tot nu toe het geval was). Er wordt wel een maximum formaat en maximum gewicht voorgeschreven.
- Vanwege tijdsdruk (aantal inzenders/organisatie) wordt anders dan in voorgaande jaren de jurering gedaan vrijdag voorafgaande aan de BMK jurering door de drie coördinatoren in het Fotomuseum. De toelichting aan de inzenders (kandidaten en aspiranten) vindt plaats 's avonds in een ruimte van het Fotomuseum. (De avond wordt door de coördinatoren ook gebruikt voor het in orde brengen van ruimten e.d. voor de BMK-jurering van de volgende dag.)

Algemeen

Begin oktober zorgen de coördinatoren voor materiaal voor de publicatie.

Peter van Tuijl, Gijs van Gent en Harry Sikkenk.
Augustus 2010.

Veranderingen BMK inzending en jurering

Ingaande bij de komende ballotage (februari 2013)

Het predicaat BMK is in kwalitatieve zin de hoogste onderscheiding die binnen de Fotobond behaald kan worden. De BMK werd in 1959 in het leven geroepen om een platform te bieden aan topfotografen die binnen hun club een onvoldoende klankbord vonden. Alhoewel de fotografen die in de afgelopen jaren het predicaat BMK behaalden meestal geen professionals waren, lag het veronderstelde niveau wel enigszins in lijn hiermee. Zowel de professionele als de vrijetijdsfotografie is echter in de afgelopen 50 jaar behoorlijk veranderd. Een belangrijke reden om o.a. de eisen aan het predicaat BMK te herijken en bovendien de positionering van de BMK als instituut in relatie tot het professionele circuit tegen het licht te houden. Bovendien werd in de afgelopen jaren door de vakjury van de BMK, bestaande uit professionals uit de fotografiewereld, regelmatig vragen gesteld m.b.t. de eisen die aan de ballotage werden gesteld.

Met de wijzigingen, die door het Dagelijks Bestuur van de Fotobond voorlopig voor een periode van drie jaar (2013 t/m 2016) zijn vastgesteld, wordt het niveau en de eisen die aan de BMK worden gesteld meer eigentijds. In april 2013 zal de nieuwe regeling geëvalueerd worden en indien nodig aangepast.

De verdere gegevens over inzending (tijdstip, adressering, plaats e.d.) worden in december/begin januari gepubliceerd op de website van de Fotobond.

Voordat we de formele nieuwe regeling aan de orde stellen willen we een beeld schetsen van de BMK-er en de bijeenkomsten van de BMK.

Aan het slot komt het aparte traject van aspiranten aan de orde.

1. wie is de BMK-er en wat mag je van hem of haar verwachten

Het is iemand die met zijn fotografie tot de top van de vrijetijdsfotografie behoort, gepassioneerd en inhoudelijk met fotografie bezig is, doelgericht fotografeert en ideeën om kan zetten in beelden, die een beeldtaal hanteert die correspondeert met wat in de professionele fotografie gaande is, die een persoonlijk stijl ontwikkeld heeft en in zijn werk een zekere originaliteit laat zien. De beheersing van de techniek is voor hem/haar geen doel op zich maar een middel om de inhoud van de beelden tot uitdrukking te brengen.

Het is ook iemand die het BMK-predicaat wil halen om structureel deel te kunnen nemen aan de landelijke gespreksgroep mede om kennis te nemen van fotografie zowel van andere vrijetijdsfotografen als van professionele fotografen, die wil reflecteren op zijn eigen werk en zich nog verder wil ontwikkelen en op bijeenkomsten, -en door de ontmoeting met anderen-, daartoe ook geïnspireerd wil worden.

Van de BMK-er mag verder verwacht worden dat hij andere fotografen (binnen de fotoclubs, regionale verbanden, individuele fotografen) wil inspireren en ook (daadwerkelijk verder) wil helpen in zijn/haar ontwikkeling van de fotografie.

Het predicaat ziet hij meer als een bevestiging van zijn niveau dan als een statusverhogende titel.

2. de bijeenkomsten van de BMK

De bedoeling van de BMK-bijeenkomsten is driedelig

- reflectie op eigen werk
- leren van anderen (ontwikkeling)
- de verbinding met de professionele fotografie maken

Aan de bijeenkomsten (4 à 6 per jaar) nemen de BMK-ers en de Kandidaat BMK-ers actief deel. Dat wil zeggen dat eenieder regelmatig werk toont waarover met elkaar gesproken wordt, waardoor zowel het reflecterende aspect als de verdere ontwikkeling aan de orde is. Regelmatig zullen professionele fotografen en anderen uit het professionele circuit worden uitgenodigd om een portfolio te presenteren, werk te bespreken of bepaalde thema's aan de orde te stellen.

In BMK-verband, echter op vrijwillige basis, worden exposities en lezingen van zowel professionals als (top)vrijtijdsfotografen bezocht (zoals musea, galleries, fotografieopleidingen).

3. de ballotage/jurering van BMK en kandidaat-BMK

Jaarlijks worden leden van de Fotobond in de gelegenheid gesteld een portfolio (collectie foto's of een werkstuk) voor te leggen aan een jury ter beoordeling.

De jury bestaat uit minimaal drie, maximaal vijf, personen uit de wereld van de professionele fotografie en de beeldende kunst.

Jurering in twee stappen, eerst de preselectie

Het portfolio wordt in eerste instantie digitaal ingediend. De jury zal op basis van deze digitale presentatie een preselectie maken waarbij portfolio's die door de jury unaniem te licht worden bevonden niet verder in de jurering worden opgenomen. De uitslag van deze preselectie wordt gecommuniceerd met de desbetreffende inzenders. Elke deelnemer die niet door de preselectie komt, ontvangt een korte, door de jury opgestelde, schriftelijke toelichting bij de afwijzing naar hem/haar toegestuurd wordt.

Jurering in twee stappen, de tweede stap

De fotografen van de overgebleven inzendingen worden uitgenodigd om op een nader te bepalen datum (zaterdag) hun portfolio in printvorm (als afdruk, als werkstuk) voor te leggen en toe te komen lichten. De mondelinge toelichting aan één van de juryleden is verplicht. De voltallige jury zal na afloop van deze individuele presentaties in een gezamenlijk overleg besluiten of de inzender het predicaat BMK krijgt toegewezen, dan wel kandidaat-BMK wordt of volledig wordt afgewezen. Hierbij zullen de criteria voor BMK en kandidaat-BMK voor de juryleden bepalend zijn. Na afloop van de jurering zal de jury in een openbare bespreking zijn beslissing nader toelichten/motiveren.

N.B.

Het mag duidelijk zijn dat doorgaan naar de tweede ronde nog geen garantie voor succes is. Immers dan zal de jury juist unaniem of bij grote meerderheid moeten besluiten dat iemand in aanmerking komt voor het predicaat BMK of het tijdelijke predicaat kandidaat/BMK of afgewezen wordt.

Eisen en beoordelingscriteria van de inzending

Een portfolio bestaat uit minimaal 12 foto's¹. Het portfolio moet zowel digitaal (voor de 1^e ronde) als in afdruk/printvorm/als werkstuk (bij de 2^e ronde) worden aangeleverd. De specifieke technische eisen waaraan het digitale portfolio en het portfolio in printvorm moeten voldoen, worden jaarlijks tijdig bekend gemaakt via de website van de Fotobond. Ook wordt jaarlijks het inschrijfgeld voor de jurering van de BMK vastgesteld en gepubliceerd.

De inhoudelijke eisen die aan het portfolio worden gesteld en betrokken worden in de jurering zijn hieronder vermeld.

Het portfolio moet

- de fotografische uitwerking zijn van een idee of een concept;
- een persoonlijke visie op het thema laten zien;
- de uitwerking een eigen stijl of handschrift hebben;
- een oorspronkelijke/originele uitwerking zijn;
- van een beeldtaal getuigen die aansluit bij de beeldtaal en/of ontwikkelingen in de hedendaagse (semi-professionele) fotografie;
- een techniek en/of presentatie hebben die uitdrukking geeft aan de inhoud.

Verder moet het portfolio een zodanig aantal foto's bevatten dat 'het verhaal' dat men wil vertellen af is. Vaak kan dat met 12 foto's (tevens het minimum) maar het is ook heel goed mogelijk dat er meer foto's voor nodig zijn. Dat is aan de maker en de jury zal 'het afgeronde verhaal' als zodanig ook als criterium aanmerken.

Degene die in de ogen van de jury aan bovenstaande criteria voldoet zal het predicaat BMK verwerven. Fotografen die naar het oordeel van de jury niet geheel voldoen aan de criteria maar waarvan de portfolio de verwachting wekt dat een predicaat BMK binnen enkele jaren mogelijk is, verwerven het tijdelijke predicaat kandidaat-BMK.

Vanaf 2013 kan dus uitsluitend worden ingezonden voor BMK. Bij de jurering zal blijken of iemand het predicaat BMK krijgt dan wel het tijdelijke predicaat kandidaat-BMK.

De termijn die thans geldt voor het kandidaat-BMK lidmaatschap, namelijk twee jaar, blijft gehandhaafd.

4. een apart traject: de aspiranten

Aan het huidige aspirant schap van de BMK verandert ook het een en ander. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat aspirant BMK geen titel is maar een entree tot een groep die onder begeleiding van ervaren BMK-ers wil werken aan zijn/haar verdere ontwikkeling naar een BMK-predicaat.

Iemand kan zich jaarlijks aanmelden voor een aspirant schap door het inleveren van een klein portfolio, bestaande uit minimaal 8 foto's. Het portfolio wordt beoordeeld door een

¹ In plaats van foto's kan er sprake zijn van een (ander mediaal of vormgegeven) werkstuk. U dient dit voorafgaande aan uw inzending met de BMK-coördinator Harry Sikkenk te bespreken. In dat geval zal door de BMK-coördinatie in overleg getreden worden met de jury en bepaald worden of de inzending in aanmerking komt voor jurering.

ballotagecommissie bestaande uit de coördinatoren van de BMK aangevuld met enkele andere ervaren BMK-ers.

De foto's in het portfolio hoeven geen uitwerking van een bepaald idee of concept te zijn en kunnen dus 'losse' foto's zijn.

De foto's moeten inhoudelijk iets te vertellen hebben. Als alle of veel foto's in het portfolio uitsluitend de esthetiek of de vorm/compositie tot onderwerp hebben, zal naar verwachting een BMK-predicaat niet zo snel in het verschiet liggen. Derhalve maken dergelijke portfolio's een geringere kans op een positieve uitslag van de ballotagecommissie.

Uit het portfolio moet verder een goede techniek blijken die toegespitst is op de inhoud van de foto's. Als de foto's origineel van aard zijn is dat natuurlijk een pluspunt en ook als je in de foto's ziet dat een idee op een fotografisch goede en/of creatieve manier is uitgewerkt.

Nadat de ballotagecommissie in eerste instantie zich een oordeel over het portfolio heeft gevormd wordt met elke inzender nog even over het portfolio gesproken. Daar wordt ook ingegaan op de ambitie om te gaan werken voor het BMK-predicaat. Daarna wordt de definitieve beslissing van de ballotage genomen en bekend gemaakt.

Als het portfolio geaccepteerd is, wordt er van uit gegaan dat je deelneemt aan de bijeenkomsten van de aspiranten. Immers dat was het doel, begeleid te worden in je verdere ontwikkeling tot een mogelijk predicaat BMK. De gespreksgroep aspirant-BMK komt vier keer jaar bij elkaar en wordt begeleid door een team van enkele ervaren BMK-ers. Een lidmaatschap van de gespreksgroep aspirant-BMK kan maximaal drie jaar duren en wordt niet verlengd. Indien men opnieuw tot deze gespreksgroep wil toetreden is een nieuwe ballotage noodzakelijk.

Indien men gedurende het lidmaatschap van de gespreksgroep aspirant-BMK regelmatig verstek laat gaan vervalt het lidmaatschap, dit ter beoordeling van de begeleiders van de groep in overleg met de coördinatoren BMK.

Coördinatoren:

Na het advies 'MEESTERZETTEN' zijn de volgende coördinatoren in functie geweest.

1998

Rob Agterdenbos

Gijs van Gent

Peter van Tuijl

Henny Demoed

2008

Gijs van Gent

Peter van Tuijl

Harry Sikkenk

2013

Mariska Lansbergen

Peter van Tuijl

Harry Sikkenk

2020

Jeanette Kamberg

Bas Berkhout

Herman Schartman

Peter van Tuijl (adviseur)

Extra activiteiten

Tijdens het 50 jarig bestaan van de BMK in 2009 zijn er verschillende activiteiten georganiseerd: fotoboek – expositie – BMK dag

Fotoboeken

De uitgave van een jubileumboek 'BMK 50 jaar springlevend' 2009



Een gebonden boek met fotowerk van 45 actieve leden en drie oud leden waaronder Jan Teubel BMK-er van het eerste uur (1953). Naast redactionele bijdragen van leden en kandidaat-leden ook een stuk van Ruud Visschedijk, directeur van het Nederlands Fotomuseum Rotterdam. Deze uitgave was zo succesvol dat er een tweede druk is verschenen.

Het tweede lustrumboek verscheen in 2014 en maar liefst 77 BMK leden en kandidaat-leden toonden er op twee pagina's hun werk.



De derde uitgave van de BMK verscheen met het diamanten bestaan in 2019.

Deze uitgave was alleen op voorinschrijving te verkrijgen. Een kloek boek van 346 pagina's met werk van 83 leden.

Expositie

In 2009 was er een boeiende expositie in Galerie FOTO21 te Bredevoort.

BMK dagen

Tijdens het 50 jarig jubileum is er een BMK dag georganiseerd. Deze vond plaats in De Koninklijke Scholengemeenschap te Apeldoorn.

Ruim 20 leden van de BMK hebben belangeloos meegewerkt. Op die dag werden er 20 verschillende activiteiten georganiseerd, variërend van workshops, presentaties en portfolio besprekingen.

Deze dag is door ruim 200 deelnemers bezocht, de deelnemers werden in de gelegenheid gesteld voor meerdere, verschillende, activiteiten in te schrijven.

Vanwege de vele enthousiaste reacties is in 2014 een tweede, succesvolle, BMK dag georganiseerd.

Verslagen

Sinds september 2008 schrijft Gerrit Meerman een verslag van de bijeenkomsten dat naar alle actieve leden van de BMK groep gestuurd wordt.

Bijlage 1: Toelatingen BMK 1959 – 2020

Toelatingen BMK tot 1999 staat apart aangegeven of de inzending kleur of dia's betrof zonder vermelding was het zwart-wit. Na 1999 werd er geen onderscheid meer gemaakt.

1959		
	Koning, H.	Groningen
	Meijer-Kattenburg, Mevr. C.	Huizen
	Teubel, J.M.	Dordrecht
1960		
	Berg, Kik	Huizen
	Bonebakker, A.	Huizen
	Meijer-Kattenburg, Mevr. C.	Huizen
	Rivière, G.M. la	Barendrecht
	Teubel, J.M.	Dordrecht
1961		
	Berg, Kik	Huizen
	Bonebakker, A.	Huizen
	Breijer, Leo	Amersfoort
	Frijns, Jean	Amsterdam
	Nijland, G.J.	Bussum
	Wingen, Bas van	Kapelle (Z)
1963		
	Abbink, J.	Amstelveen
	Berg, Kik	Huizen
	Bonebakker, A.	Huizen
	Bruins, G.	Oosterbeek
	Gillhaus, Wout	Den Haag
	Koning, H.	Groningen
	Nijland, G.J.	Bussum
	Offerhaus, Ger	Haarlem
	Verhey Pols, Joop	Vlaardingen
	Verstrijden, W.	Geleen
	Wingen, Bas van	Kapelle (Z)
1963		
	Abbink, J.	Amstelveen
	Böhme, H.J.	Haarlem
	Breijer, Leo	Amersfoort
	Koeman, J	Wormerveer
	Meijer, Henk	Haarlem
	Meulekamp, J.	Heerlen
	Mulukom, G.A.van	Druten
	Peek, J,	Haarlem
	Pelt, J. van	Rotterdam
		Dia's

	Scholten, Joh.	Haarlem	
	Smaal, H.B.	Dordrecht	
	Verhey Pols, Joop	Vlaardingen	
1964			
	Böhme, H.J.	Haarlem	
	Bonebakker, A.	Huizen	
	Chênevert, J.T.	Schaesberg	Dia's
	Cool, P.	Den Haag	Dia's
	Horsten, H.B.	Arnhem	
	Koeman, J	Wormerveer	
	Meulekamp, J.	Heerlen	Dia's
	Mulukom, G.A.van	Druten	
	Nahon, Paul	Tilburg	Dia's
	Nijland, G.J.	Bussum	
	Schermerhorn, ir. E.J.G.	Bussum	
	Verhey Pols, Joop	Vlaardingen	Dia's
1965			
	Dam, W. van	Wijhe	
	Kuipers, Theo	Nuenen	
	Mansvelt, Jop	Den Haag	
	Pelt, J. van	Rotterdam	
	Schönbeck, C.J.	Amsterdam	Dia's
1966			
	Doorn, H.C.van	Utrecht	Dia's
	Ising, Alfons	Eindhoven	Dia's
	Klardie, F.H.	Diemen	
1967	(Geen toelatingsprocedure gehouden)		
1968			
	Bosman, Piet	Alkmaar	
	Degen, Harry	Den Haag	
	Janssen, Ton	Zevenaar	
	Manneke, Leen	Katwijk a/Zee	
	Roelink, H.	Rijwijk ZH	
1969			
	Berg, Joop v.d.	Den Haag	Dia's
	Broertjes, Freek	Heemskerk	
	Crone, J.J.	Hoorn	Dia's
	Jessurun-Brouwer, Marga	Dirksland	
	Kliphuis, Chris	Hoogezand	
	Koreman, H.	Eindhoven	
	Laaken, ir. W.H.A. v.d.	Amersfoort	
	Schermer, Wim	Bakkum	
	Segers, P.	Neeritter	Dia's
	Stern, R.	Bergen NH	Dia's

	Winterdijk, G.C. Woerden, mevr. A.van	Eindhoven Delft	
1970	Jong, Gerard de Oostwoud , A.M.	Fluitenberg Wijdenes Winkel	
1971	Franken, M.N. Luttervelt, M.van Pepermans, N. Weerd, J.v.d.	Stein Eindhoven Hoensbroek Utrecht	Dia's Dia's Dia's Dia's
1972	Gouweleeuw, C.P.J. IJseldijk, Peter Kroos, F. Neeleman, M.P. Raué, Henk	Rotterdam Alkmaar-Oudorp Zwijndrecht Breda Assen	
1973	Dalsheim, B. Demoed, H.	Leeuwarden Wijk bij Duurstede	Dia's Dia's
1974	Geen acceptaties		
1975	Verkamman, Jaap	Veldhoven	Dia's
1976	Leeuwen, Ab van Mastenbroek, Theo Voort, Piet van der	Den Haag Sommelsdijk Hilversum	
1977	Smetsers, Ad	Venlo	Dia's
1978	Have, Jan ten Vries, M.J.M. de Pas, Will E.	Haarlem Zwolle Nijmegen	 Dia's Kleur
1979	Busking, ir. B. Eradus, F. Gerstmeijer, Dick Glastra, Geri Havenaar, J. Heijnen, Piet Klip, Wouter v.d Rentink Frans	Den Haag Leiden Assen Bennekom Rijswijk ZH Roermond Rhoon Gorssel	Kleur Kleur Dia's Dia's Kleur
1980	Banser, Guill Barten, Frans	Maastricht Nijmegen	

	Berkhout, Margreet	Brunssum	
	Meulen, Both van der	Amstelveen	
	Roehl, Ernst	Naarden	
	Roelfsema, Henk	Oud Beijerland	
	Steen, F.	Amsterdam	Dia's
1981			
	Bellen, Frans	Venlo	
	Braken, Sjeng	Breda	
	Brendel, Gerard	Schiedam	kleur
	Hoogenboezen, Ad	Baexem	kleur
	Joore, Max	Havelte	
	Roehl, Ernst	Naarden	kleur
	Torenstra, Nico	Leeuwarden	
1982			
	Abrahams, Rob	Schaesberg	kleur
	Agterdenbos, Rob	Hoorn	Dia's
	Corstjens, Huub	Boxtel	
	Groshart, Gerrit .N.	H.I. Ambacht	Dia's
	Gruiters, Louis	St. Oedenrode	
	Hallmann, J.P.H.	Eindhoven	
	Janssen, S.T.M.C.	Zoetermeer	Dia's
	Welmers, Jan	Eefde	
	Woudenberg, Niek	Cothen	
1983			
	Aart, Rieja van	Utrecht	
	Berkhout, Margreet	Brunssum	kleur
	Hoogesteger, J.P.	Nw. Lekkerkerk	kleur
	Jansen, Jan	Hoorn	
	Kaay, Lita van der	Leiden	kleur
	Lagache, Hanneke	Ulvenhout	kleur
	Otten, Dirk	Westerbork	
	Pepermans, Nol	Hoensbroek	kleur
	Peters, Hans	Venlo	
	Scheepen, Marianne van	Zoetermeer	kleur
	Smetser, s Ad	Venlo	
	Tillema, Kees	Huissen	kleur
	Tuyl, Peter van	Nuenen	
	Welman, Rien	Schagen	
	Zilvold, Rien	Varsseveld	kleur
1984			
	Buys, Ton	Eindhoven	
	Limberg, Huib	Soest	
	Mortel, J.M. van de	Eindhoven	Dia's
	Pauw-v.d. Wilt, L.v.d.	Eindhoven	kleur

	Rijnhout, Rob	Amsterdam	
	Touw, Aad	Rotterdam	
1985			
	Agterdenbos, Rob	Geleen	kleur
	Braakhuis, Hans	Renkum	
	Braken, Sjeng	Breda	kleur
	Gent, Gijs van	Ede	kleur
	Hooper, Sue	Utrecht	
	Vries, Juul de	Zwolle	
1986			
	Bruls, W.	Utrecht	Dia's
	Liefland, Hubert van	Utrecht	Dia's
	Nahon, Paul	Tilburg	Dia's
	Kraayeveld, Piet	H.I. Ambacht	Dia's
	Pin, Wim	Amersfoort	
	Ruiter, Renk	Wageningen	Dia's
	Wibier, Louis	Nijmegen	
1987			
	Maat, Karel	Alphen a.d. Rijn	kleur
	Vries, G. de	Zevenhuizen	
1988			
	Gravendijk, R.E.A. s-	Oud-Beijerland	
	Waele, Andree de	Deventer	
1989			
1990			
	Hof, Wout van 't	Hilversum	kleur
1991			
	Gent, Dini van	Ede	kleur
	Schipper, Klaas	Enschede	kleur
	Troye, Ella de	Riethoven	kleur
	Wernsen, Willem	Amersfoort	
1992			
	Worthman, Thijs	Beilen	
1993			
	Groothuis, J.J.	Den Bosch	
	Honhof, Henk	Egmond Binnen	
	Mager, Ida	Amsterdam	
1994			
	Boots, Frank	Voorst	
	Thijssen, Tonny	Made	kleur
1995			
	Heijungs, Jeroen	Amersfoort	
1996			
	Giesen, Lei	St. Geertruid	

	Leukveldt, Rudy	Assen	
1997			
	Bastmeijer, Marco	Lochem	
	Bazelmans, Elly	Veldhoven	kleur
	Hof, Wout van 't	Hilversum	kleur
	Meerman, Gerrit	Maasland	
1998			
	Es-Mol, H.M. van	Eindhoven	kleur
	Gans, Joop	Ermelo	kleur
	Mager, Ida	Amsterdam	
	Veen, Jan Hendrik van der	Groningen	
	Zande Ad van de	Ewijk	
	Zeilstra, Jop	Doetinchem	kleur
1999			
	Basemans, Anne	Oisterwijk	
	Nijland, Dirk	Almen	
2000			
	Sikkenk, Harry	Rotterdam	
	Steen, Jan	Hoensbroek	
	Zande, Harry van der	Zegge	
2001			
	Bastmeijer, Dick	Lochem	
	Geerts, Wim	Epe	
	Jongejan, Armando	Egmond aan zee	
	Veen, Jan-Hendrik van der	Groningen	
2002			
	Bosch, Tom v.d.	Reuver	
2003			
	Kok, Frans	Rotterdam	
	Witte, Ad	Nieuwegein	
2004			
	Goossens, Hilde	Leiden	
2005			
	Klaren, Jan	Maastricht	
	Willemse, Peter	Delft	
2006			
	Ros, Jan	Nw Lekkerland	
	Rijswijk, René van	Zwijndrecht	
	Wierenga, Janny	Groningen	
2007			
	Bokje, Harm	Leidschendam	
2008			
	Kerlen, Stan	Hengelo	
	Vlijmen, Joke van	Amsterdam	

2009	Bannink, Wim Buitendijk, W.J. Kern, Fons Leeflang, Pieter Postma, Ab Welzen, Henk van Willemse, Matthijs	Zutphen H.I.Ambacht Middelharnis Deventer Havelte Maasland Klaaswaal
2010	Abeln, Monique Claessens, Francien Heesch, Pascal van Hijma, Jaap Huizinga, Ali Mijs, Ton Mostert, Jac Poland, Wim Seegers, John Vernède, Raoul	Zutphen Eindhoven Amsterdam Zoeterwouden Tolbert Amsterdam Delft Bant Leusden Wageningen
2011	Bijker, Theo Piron, Jean Marie Roodhart, Nico Vries, Hanneke de	Deventer Schilde Belgie Amsterdam Deventer
2012	Dijkers, Eli Graaf, Janet de Hoek, Guy van Kamberg, Jeanette Kindermans, Jan Kraan, Adrie Lansbergen, Mariska Peeman, Jaap Visseren, Louis Weelden, Hans van	Rotterdam Voorthuizen Delft Rijen Waalre Ulft Heerhugowaard Sommelsdijk Zwaanshoek Papendrecht
2013	Aa Arold, van der Melching, Willem Wit, Femke de	Haarsteeg Amsterdam Dongen
2014	Coomans, Petrie Kleingeld, Rudi Schartman, Herman Schothorst, Kees	Zoetermeer Dordrecht Den Haag Giethoorn

2015	Artz, Frans	s-Hertogenbosch
	Berkhout, Bas	Broek op Langedijk
	Keij, Joep	Venlo
	Korn, Gerrit	Doetinchem
	Leenders, Geert	Zevenaar
	Leurs, Susan	Mers
	Neinhuis, Hans	Wagenborgen
	Put, Petra van der	Minderhout België
	Vermaat, Anne-Marie	Dirksland
	Vijn, Ineke	Heiloo
2016	Donders, Jan	Nieuwegein
	Koerts, Wim	Hoevelaken
	Looij, Marcel van der	Zoetermeer
	Smets, Frans	Venlo
	Vliet, Theo van	Berg en Dal
2017	Boer, Jelle Pieter de	Groningen
	Janssen, Jan	Hegelsom
	Lukassen, Colette	Nijmegen
	Oomes, Cees	Castricum
	Panhuis-Maas, Joyce van	Mook
	Simson, Trevor	Nieuwegein
	Verjans, Koen	Voerendaal
2018	Gerritsen, Pauli	Amersfoort
	Heeres, Hans	Nieuwerkerk a/d IJssel
	Moes, Jan	Kampen
	Pol, Hans van der	Uithoorn
2019	Loon, John van	Hoofddorp
	Middelkoop, Ger	Simonshaven
	Neeft Cobi	Krommenie
	Noij, Geert	Roermond
2020	Leurs, Susan	Mers
	Moes, Jan	Kampen

Bijlage 2: JURY-ADVIES TOT TOELATING B.M.K.-BIJEENKOMSTEN (zonder titel)

1962

Foto's:	
mevr. J.H. Nijland-Knaap	Bussum
P.J. Bosman	Alkmaar
W. Gerson Lohman	Blaricum
B. Hijma	Haarlem
Dia's:	
mevr. S. Sprey-Hacquebord	Amsterdam
G. Baljet	Roosendaal
J.P.B. Verhey Pols	Vlaardingen

1963

P.Nahon	Tilburg
J. Peek	Haarlem
J. Chênevert	Schaesberg
mevr. S. Sprey-Hacquebord	Amsterdam
G. Baljet	Roosendaal
J.P.B. Verhey Pols	Vlaardingen
G. van Corven	Roosendaal

1964

G. Derksen	Wormerveer
W.J. v.d. Molen	Nigtevecht
mevr. J.H. Nijland-Knaap	Bussum
E. Haulo	Enschede
P. Bosman	Alkmaar
F.H. Hoevenagel	Oosterbeek
Tj. Langerveld	Bilthoven
mevr. C. de Roon-de Jong	Den Haag
G. Roebroek	Sittard

1965

mevr. N. Tromp-v.d. Vlist	Enschede
F.H. Klardie	Diemen
G. Derksen	Wormerveer
Ger v.d.Berg	Leiden

1966

F.G. Buizer	Rheden
W.v.d.Molen	Nigtevecht

Bijlage 3: Kandidaat-leden BMK 1976 - 2020

1976	S.J. Legerstee	Arnhem	
	T. van Gastel		
	J.W.E. Pas	Nijmegen	kleur
1977	D. Gerstemeijer Assen		
1978	Guill. Banser	Maastricht	
	Frans Barten	Nijmegen	
	R. Dijkhuizen	Nijmegen	
	Max Joore	Havelte	
	Wouter Jan van der Klip	Rhoon	
	J. van Oyen	Rotterdam	
	Ernst L. Roehl	Naarden	
	H.R. Roelfsema	Oud Beijerland	
	W.S. Sluyter	's Hertogenbosch	
	Piet E.A. van Voorden	Haarlem	(id.1980)
	Niek Woudenberg	Utrecht	(id.1980)
	B.E. Busking	Den Haag	kleur
	R. Groenendijk	Oegstgeest	kleur
	Piet Heijnen	Roermond	kleur (id.1980)
	Ad D. Hoogenboezem	Baexem	kleur (id.1980)
	J. de Reuver	Wijk aan Zee	kleur
	Ernst L. Roehl	Naarden	kleur
	R. Rohlfs	Zoetermeerkleur	(id.1980)
	Joop H. Schaftenaar	Diemen	kleur (id.1980:1982)
	H.J. Siteur	Utrecht	kleur (id.1980)
1979	Margreet Berkhout	Treebeek	
	Joop Gans	Santpoort	
	Louis Gruyters	St. Oedenrode	kleur
	Jim van Ittersson	Wassenaar	
	Nico Torenstra	Leersum	
	Mels van Luttervelt	Eindhoven	
	N.W. v.d. Meulen	Amstelveen	
	Mw. B. Vieyra	Alkmaar	
	Rob Sieben	St. Pancras	
1980	A.A. v.d. Ham	Breda	
	Ad Smetsers	Venlo	
	Arjan Sikking	Hoorn	kleur
	Bram Manhave	Hilversum	(id.1982)
	Frans Bellen	Venlo	
	Hanneke Lagache	Ulvenhout	
	Jan Welmers	Eefde	
	Marianne van Scheepen	Den Haag	kleur
	P. van Weeren	Exloo	

	Sjeng Braken	Breda	
	T. Jans	Zwolle	dia's
	Theo v.d. Heijdt	Delft	(id.1982)
1981	Jan Jansen	Hoorn	
	Dirk Otten	Westerbork	
	Hans Peters	Venlo	
	Rien Welman	Schagen	
	Jan Westerbeke	Zutphen	
	Margreet Berkhout	Brunssum	kleur
	Nol Pepermans	Hoensbroek	kleur
	Huub Tiggelers	Venlo	kleur
	Gerard Schouten	Leidschendam	kleur
	Roel de Oude	Delft	dia's
	A.C. Mooij	Hilversum	dia's
	Jos Mooij	Hilversum	dia's
1982	Frank Dethrixe	Muiderberg	
	Huib Limberg	Soest	
	Roel de Oude	Delft	
	Ben Ros	Hilversum	
	Huub Tiggelers	Venlo	
	A.C. Touw	Rotterdam	
	Lita W.A.P. v.d. Kaay	Leiden	kleur
	Hanneke Lagache	Ulvenhout	kleur
	Q.B. Sluis	Woerden	kleur
	Kees Tillema	Arnhem	kleur
	Rien Zilvold	Varsseveld	kleur
	Gerrit de Joode	Naarden	
	Ella de Troye-Leeman	Riethoven	
	Thijs Wortman	Beilen	
	Leo Koppens	Nederweert	kleur
	Wim Rötjes	Broekhuizen-Vorst	kleur
	M. Scharff	Breda	dia's
1983	Huib Limberg	Soest	dia's
1984	Olav Hagedorn	Amsterdam	
	W. Oostendorp	Barendrecht	
	Wim Pin	Amersfoort	
	A. Schout	Middelburg	
	F. Spoel	Halsteren	
	H. Verstraelen	Tienray	
	J. Kraus	Groningen	kleur
	Karel Maat	Alphen a.d. Rijn	kleur
	A.J.J. v.d. Oord Soest	kleur	
	Simon Sihasale	Breda	kleur
	Renk Ruiter	Wageningen	dia's

	J.P.H. Hallmann	Eindhoven	dia's
1985	Marcel van Balken	Amstelveen	
	H. van der Pol	Mijdrecht	
	Andre de Waele	Deventer	
	F. Driessen	Tegelen	kleur
	Piet Kraayenveld	Ridderkerk	dia's
1986	J. Vermeer	Tilburg	
	G. Nijhuis	Vlissingen	kleur
	Jos Loeffen	Westervoort	dia's
1987	Rob 's-Gravendijk	Oud Beijerland	
	Fons Verhoeve	Stein	kleur
	Mevr. S.L. Koch	Amersfoort	kleur
	Ella de Troye-Leeman	Riethoven	kleur
	N.W.M.van Ganzewinkel	Vianen	kleur
	Jack Schopman	Naaldwijk	dia's
1988	Rob 's-Gravendijk		
	Andre de Waele		
1989			
1990	Martin Bergwerff	Leiden	
1991	Willem Wernsen	Amersfoort	
	Eugenie Heesen-Leemans	Nijmegen	
	B. Zwijnenberg	Olst	
	Jos Loeffen	Westervoort	dia's
	Cor van Schaik	Amsterdam	dia's
	Jack Schopman	Naaldwijk	dia's
1992	Frank Boots	Voorst	
	Miep de Vries	Hengelo	
	Job Zeilstra	Doetinchem	dia's
1993	Marco Bastmeijer	Weesp	
	Bertien Kramer	Rotterdam	
	Ben Sies	Amersfoort	
	Harry Sikkenk	Rotterdam	
	Ton Tiggelman	Breda	
	Jan de Leeuw	Woerden	
	Eugenie Heesen-Leemans	Nijmegen	
	Fons Verhoeven	Stein	
	Joep Luycks	Oude Tongen	dia's
	Jan de Leeuw	Woerden	dia's
1994	Rudy Leukfeldt	Assen	
	Lei Giesen	St. Geertruid	
	Henk van den Anker	Tilburg	kleur
	Eus Heesen	Nijmegen	kleur
1995	Marcel van Balken	Amstelveen	
	Ton Tiggelman	Breda	

1996	Wim Koerts	Hoevelaken	
	J. Steen	Hoensbroek	
	J.J. Zeilstra	Doetinchem	
	Ton Tiggelman	Breda	
	H.M. van Es-Mol	Eindhoven	
	Joep Luijckx	Oude Tongen	
	Wim Geerts	Epe	
	Miranda van Pernis	Oude Wetering	
1997	Dick Bastmeijer	Zelhem	
	Wim Keetbaas	Leersum	
	Wim Geerts	Epe	
	Yvonne van den Brink	Zeist	
	Joep Luycks	Oude Tongen	dia's
1998	Elske Koelstra	Frankrijk	
	Harry van der Veen	Emmen	
	Richard Martens	Wijchen	
	Geert Lemmers	Weurt	
	Peter Willemse	Delft	
	Ton Tiggelman	Breda	
	Jan Westerbeke	Warnsveld	
1999	Jan Steen	Hoensbroek	
	Dick Bastmeijer	Zelhem	
2000	Richard Martens	Wijchen	
	Wim Keetbaas	Leersum	
	Pascal van Heesch	St. Oedenrode	
	Elske Koelstra	Frankrijk	
2001	Harry Linschoten	Grubbenvorst	
	Hans Zweegman	Zoetermeer	
	Duca Pavlovic	Nieuwegein	
2002	Hans Rutgers	Deventer	
	Hans Zweegman	Zoetermeer	
	Ad Witte	Nieuwegein	
	Carol Olerud	Nieuwegein	
	Duca Pavlovic	Nieuwegein	
2003	Egbert Mulder	Maasdam	
	Rob Haars	Zeist	
	Frans Fazzie	Leeuwarden	
2004	Joop Gobes	Uden	
	Wim Bannink	Zutphen	
2005	Helga Bruynooghe	Nieuwegein	
2006	Joke Maarleveld-Plat	Hendrik I.Ambacht	
	Ali Huizinga	Tolbert	
	Harm Bokje	Leidschendam	
2007	Wim Bannink	Zutphen	

	Ferdi Notten	Nijmegen
	Els van der Kolk	Breda
	Erna van der Linde	Deventer
	Jack van Gool	Breda
	Wil Groen	Delft
	Nico Roodhart	Amsterdam
	Simon Ophof	Deventer
2008	Theo Bijker	Deventer
	Cheryl Hoekstra	Garmerwolde
	Fons Kern	Middelharnis
	Matthijs Willemse	Klaaswaal
2009	Abeln Monique	Zutphen
	Lingen Reinier van	De Lier
	Els van der Kolk	Breda
	Wil Groen	Delft
	Nico Roodhart	Amsterdam
	Simon Ophof	Deventer
	Mijs Ton	Amsterdam
	Coby Neeft	Krommenie
	Angel Pinxten	Deventer
	Michel Verhoef	Zoetermeer
2010	Ingrid Beurden van	Ede
	Maura Klumper	Almere
	Hans van der Pol	Uithoorn
	Wil Vrancken	De Haag
	Hans van Weelden	Giesenburg
2011	Martin Bertels	Kaatsheuvel
	Annth Bons	Heiloo
	Ellen Giessen	Ulf
	Janet de Graaf	Voorthuizen
	Cees Oomes	Castricum
2012	Beurden van Ingrid	Ede
	Aa Arold van der	Haarsteeg
	Canter Cremers Ingrid	Ulf
	Witteveen Alex	Heeten
2013	Berkhout Bas	Broek op Langedijk
	Bokje Diana	Gouda
	Geldof Yolanda	Heilo
	Graaf Janet de	Voorthuizen
	Hoogendijk Marcel	De Haag
	Molkenboer Remco	Breda
	Post Norman	Hoofddorp
	Put Petra van der	Minderhoud België
	Scheen Wouter	Amsterdam

	Smit Albert	Leeuwarden
	Vliet Annelies van der	Huissen
2014	Berkhout Bas	Broek op Lagedijk
	Langerak Henk	Alphen aan den Rijn
	Leupen Jan Pieter	Nijmegen
	Neeft Cobi	Krommenie
	Oomes Cees	Castricum
	Smets Frans	Venlo
2015	Donders J.J.H. (Jan)	Nieuwegein
	Gaalen Carla van	Breda
	Geldof Yolanda	Heiloo
	Hanemaaijer Gerda	Delft
	Langhorst Rob	Kerkdriel
	Moest John	Made
	Nagy Istvan	Eindhoven
	Neeft Cobi	Krommenie
	Struijf Dannie	Zaandam
	Tito Jan	Dordrecht
	Wolswijk Ton	Made
2016	Blankenstein, Johanna	Zaandam
	Bomert, Willy	Nijmegen
	Dijkstra, Rinse	Lelystad
	Kemps- Thoonsen, Maria	Mook
	Kolk, Els van der	Breda
	Lukassen, Colette	Nijmegen
	Middelkoop, Ger	Spijkenisse
	Ploegmakers, Nol	Dronte
2017	Pol, Hans van der	Schimmert
	Frijns, Jo	Uithoorn
2018	Balken Marcel van	Amstelveen
	Groen Wil	Delft
	Groot Teus de	Dordrecht
	Janssen Martin	Helmond
	Schot Paul	Amersfoort
	Biegel Joty	Rotterdam
2019	Frijns Jo	6333 CH
	Biegel Joty	Rotterdam
	Moor, Tineke	's-Gravenzande
	Smith, Fred	Leusden
2020	Balken, Marcel van	Amstelveen
	Brandjes, Piet	1702 AN Heerhugowaard
	Broek, Gery ten	Elst Overbetuwe
	Heuveln, Marian van	Honselersdijk
	Kelder, Monique	Deventer

Kemps, Maria
Knijnenburg, Roos
Kolk, Els van der
Olerud, Carol
Scheurwater, Rob
Schrijver, Frans
Soest, Bianca van
Stawiarska, Beata

Mook
Deurne
Breda
Nieuwegein
Dordrecht
Tilburg
Zoeterwoude
Nijmegen

Aspirant-leden

2002	Mulder, Egbert Simpson, Trevor Amelsfoort, Jan van Fazzie, Frans Oosting, Henk	Maasdam Nieuwegein Tilburg Leeuwarden Musselkanaal
2003	Gobes, Joop Thuis, Joël	Uden Doetinchem
2004	Huizenga, Ali Wiersma, Janny Smeets, T.	Tolbert Groningen Maastricht
2005	Hoekstra, Chryl Petersen, Jan Treffers, Chris	Garmerwolde Zutphen Uithoorn
2006	Notten, Freddy	
2007	Neeft, Cobi Peeman, Jaap Vlijmen, Joke van Peter Ingen Housz, Peter	Krommenie Sommelsdijk Amsterdam Heerlen
2008	Vernède, Raoul Verheulen, Peter Bax, Heleen Buitendijk, W.J. Postma, Ab	Wageningen Oosterhout Veenendaal H.I.Ambacht Havelte
2009	Beurden, van Ingrid	Ede
2010	Aa, Arold van der Bertels, Martin Bons, Anneth Hoor, Gerla ten Kindermans, Jan Middelkoop, Ger Struijf, Dannie Vernooij, Jan	Haarsteeg Rosmalen Heiloo Den Bosch Waalre Spijkenisse Zaandam Maarsbergen
2011	Artz, Frans	s-Hertogenbosch
2013	Bakker, Dirk Bels, Cor Dannenberg, Jan Deursen, Cor van Hoogesteger, Ad Ittersum, Geri van Smets, Frans	Almere Bavel Zevenaar Deurne Dongen Gouda Venlo
2014	Bloemsaat, Jules Bommel-Hamada, Zena van Dijk, Ariane van Dotman, Femke	Kaatsheuvel Amsterdam Bunnink Bunnink

Kreek, Esther de
Middelkoop, Ger
Pijlman, Johan

Hooglanderveen
Soijkenisse
Amsterdam

NB

In 2015 is het aspirant lidmaatschap beëindigd en voortgezet in een landelijk mentoraat.

Bijlage 4: SAMENSTELLING BMK JURY'S

(Tot 1989 allen zwart-wit, tenzij anders aangegeven)

1959	J.E.Borrenbergen (België) Matthieu Koch Daan Helfferich
1960	Daan Helfferich Matthieu Koch G.A.W. Wagenaar
1961	..
1962	Chr. Broere Daan Helfferich M. Woldringh
1963	Chr, Broere Daan Helfferich M. Woldringh
1964	Chr. Broere D. Helfferich J. Oosterman
1965	Chr. Broere D. Helfferich J . Oosterman
1966	J.H. den Boestert J. Oosterman Daan Helfferich
1967	(Geen toelatingsprocedure)
1968	Chr. Broere Robert Broere Jan Oosterman
1969	Louis van Beurden Victor Meeussen Ed van Wijk
1970	Filip Tas L. Poelmeijer Nico Verhoeven
1971	Louis van Beurden R. de Boer Simon Pama
1972	Louis van Beurden Rob Broere dr. J. Versteeg
1973	Simon Pama R. de Boer dr. J.Versteeg
1974	W. Noordhoek Jos P. Faure Rudolf Smit

1975	Jan Miechels Paul Nahon J. Verhey Pols	
1976	J. Verhey Pols R. Broere Leen Droppert	
1977	Robert Broere Frederick Linck Bob Schraa Jan v.d. Weerd Jan Miechels	(zwart-wit en dia's) (dia's) (dia's)
1978	Frederick Linck Niek Franken Ger Offerhaus Ger v.d. Berg Bob Schraa Henny Demoed	 (dia's) (dia's) (dia's)
1979	Niek Franken Peter IJsseldijk Ger v.d. Berg Robert Broere Gerard Wensma Mels van Lutterveld	 (kleur) (dia's) (dia's) (dia's)
1980	Gerie Glastra Frederick Linck J.W.E. Pas Wout Gilhaus Mevr. Berserik M. van Lutterveld Jan Miechels	 (kleur) (dia's) (dia's) (dia's) (dia's)
1981	Freek Broertjes Harry v.d. Put Ed Valk Bob Busking B.M.K. Joop Verhey Pols Mels van Lutterveld	 (kleur) (dia's) (dia's)
1982	Mevr. M. Fiolet Jop Mansvelt Wouter Jan v.d. Klip Ger v.d. Berg Paul Nahon	 (kleur) (dia's) (dia's)
1983	Rutger ten Broeke Harry Degen Ad Hoogenboezem mevr. Ina Bos - v.d. Molen Lorenzo Merlo	 (kleur) (dia's) (dia's)
1984	Wim Broekman Ernst Roehl Hanneke Lagache Gerard Wensma Dirk van der Spek	 (kleur) (dia's) (dia's)

	Frits Steen	(dia's)
	Sjeng Braken	(waarnemer)
	S.T.M.C. Janssen	(waarnemer)
1985	Sjeng Braken	
	Hanneke Lagache	(kleur)
	Bas Vroege	(dia's)
	L.A. van der Werf	(dia's)
	S.T.M.C. Janssen	(dia's)
	Juul de Vries	(waarnemer)
	Frans Bellen	(waarnemer)
1986	H. Roelfsema	
	Kees Tillema	(kleur)
	Rommert Boonstra	(dia's)
	Chris Rehorst	(dia's)
	S.T.M.C. Janssen	(dia's)
1987	Margreet Berkhout	
	Lita v.d. Kaay	(kleur)
	Wijnand de Roo	(dia's)
	Herman Hoeneveld	(dia's)
	Tonny de Cates	(dia's)
	Peter van Tuyl	(waarnemer)
1988	Peter van Tuyl	
	J.W.E. Pas	(kleur)
	Michel Szulc Krzyzanowski	(dia's)
	Corinne Noordenbos	(dia's)
	Ger v.d. Berg	(dia's)
	Huib Limberg	(waarnemer)
	Dirk Otten	(waarnemer)
	Rob Agterdenbos	(waarnemer)
1989	Geen aparte juryleden voor de verschillende categorieën.	
1989	Corrine Noordenbos	
	Michel Szulc Krzyzanowski	
	?	
1990	Rommert Boonstra	
	Flip Bool	
	Tilly van Ginneken	
1991	Angelique Ververs	
	Luuk Huyskens	
	Toon Michiels	
1992	Laura Samsom	
	Jan Scholtens	
	Theo Noort	
1993	Rieja van Aart	
	Laura Samson	
	Theo Noort	
1994	Rieja van Aart	
	Frederick Linck	
	Philip Mechanicus	
1995	Herman Hoeneveld	
	Frits Gierstberg	
	Philip Mechanicus	

1996	Michel Szulc-Krzyzanowski Herman Hoeneveld Gon Buurman	
1997	Catrine Ariens Corrine Noordenbos Paul Levitton	
1998	Catrien Ariëns Adriaan Monshouwer Jean Ruiter	
1999	Corinne Noordenbos Michel Szulc-Krzyzanowski Rommert Boonstra	
2000	Michel Szulc-Krzyzanowski Anne Karen de Boer Hans van Blommenstein	
2001	Rieja van Aart Flip Bool Herman Hoeneveld	
2002	Paul den Hollander Corinne Noordenbos Pierre Pennings Peter van Tuijl Rob Agterdenbos Henny Demoed	 (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant)
2003	Rieja van Aart Paul den Hollander Pierre Pennings Peter van Tuijl Rob Agterdenbos Henny Demoed	 (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant)
2004	Corrine Noordenbos Flip Bool (NFM) Hr. F. Linck Peter van Tuijl Rob Agterdenbos Henny Demoed	 (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant)
2005	Marloes Kreijnen Hans Roosenboom Dhr. H. Scholten Peter van Tuijl Rob Agterdenbos Henny Demoed	 (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant)
2006	Flip Bool (NFM) Martijn v.d. Broek (NFM) Frank v.d. Stok Peter van Tuijl Rob Agterdenbos Henny Demoed	 (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant) (kandidaat/aspirant)
2007	Hans Roosenboom Drs. Peter Thoben Mw. Merel Bem Peter van Tuijl	 (kandidaat/aspirant)

2008	Rob Agterdenbos	(kandidaat/aspirant)
	Henny Demoed	(kandidaat/aspirant)
	Ruud Visschedijk (NFM)	
	Drs. Peter Thoben	
	Mw. Merel Bem	
2009	Peter van Tuijl	(kandidaat/aspirant)
	Rob Agterdenbos	(kandidaat/aspirant)
	Henny Demoed	(kandidaat/aspirant)
	Ruud Visschedijk	
	Otto Snoek	
2010	Eddy Peters	
	Peter van Tuijl	(kandidaat/aspirant)
	Gijs van Gent	(kandidaat/aspirant)
	Harry Sikkenk	(kandidaat/aspirant)
	Merel Bem	
2011	Patricia Steur	
	Frido Troost	
	Rommert Boonstra	
	Ruud Visschedijk	
	Peter van Tuijl	(kandidaat/aspirant)
2012	Gijs van Gent	(kandidaat/aspirant)
	Harry Sikkenk	(kandidaat/aspirant)
	Merel Bem	
	Maartje vd Heuvel	
	Hans Roosenboom	
2013	Rommert Boonstra	
	Ruud Visschedijk	
	Peter van Tuijl	(kandidaat/aspirant)
	Gijs van Gent	(kandidaat/aspirant)
	Harry Sikkenk	(kandidaat/aspirant)
2014	Carel van Hees	
	Maartje vd Heuvel	
	Laura Samsom	
	Frido Troost	
	Ruud Visschedijk	
2014	Peter van Tuijl	(kandidaat/aspirant)
	Gijs van Gent	(kandidaat/aspirant)
	Harry Sikkenk	(kandidaat/aspirant)
	Claudia Küssel	
	Corinne Noordenbos	
2014	Hans Rooseboom	
	Reinout van den Bergh	
	Peter van Tuijl	(kandidaat/aspirant)
	Gijs van Gent	(kandidaat/aspirant)
	Harry Sikkenk	(kandidaat/aspirant)
Kandidaten worden door de jury aangewezen		
2014	Corinne Noordenbos	
	Sterre Sprengers	
	Martijn van de Broek	
	Hans Rooseboom	
	Carel van Hees	

2015	Karin Krijgsman
	Cokkie Snoei
	Rommert Boonstra
	Carel van Hees
2016	Ruud Visschedijk
	Karin Krijgsman
	Rosa Verhoeve
	Otto Snoek
2017	Katharina Pöhlmann
	Marieke Wiegel
	Nicole Robbers
	Hans Rooseboom
2018	Marieke Wiegel
	Jaap Bijsterbosch
	Ruud Visschedijk
	Veronique Jansen
2019	Corrie de Kruif
	Marieke Wiegel
	Katharina Pöhlmann
	Maurice Brandts
2020	Katharina Pöhlmann
	Anouk Gielen
	Jaap Bijsterbosch
	Corrie de Kruif

Bijlage 5: BMK leden 1959 – 2020 alfabetisch

2013	Aa, Arold van der	Haarsteeg	
1983	Aart, Rieja van	Utrecht	
1962	Abbink, J.	Amstelveen	
1963	Abbink, J.	Amstelveen	
2010	Abeln, Monique	Zutphen	
1982	Abrahams, Rob	Schaesberg	kleur
1985	Agterdenbos, Rob	Geleen	kleur
1982	Agterdenbos, Rob	Hoorn	dia's
2015	Artz, Frans	s-Hertogenbosch	
2009	Bannink, Wim	Zutphen	
1980	Banser, Guill	Maastricht	
1980	Barten, Frans	Nijmegen	
1999	Basemans, Anne	Oisterwijk	
2001	Bastmeijer, Dick	Lochem	
1997	Bastmeijer, Marco	Lochem	
1997	Bazelmans, Elly	Veldhoven	kleur
1981	Bellen, Frans	Venlo	
1969	Berg, Joop v.d.	Den Haag	dia's
1960	Berg, Kik	Huizen	
1961	Berg, Kik	Huizen	
1962	Berg, Kik	Huizen	
2015	Berkhout, Bas	Broel op Langedijk	
1980	Berkhout, Margreet	Brunssum	
1983	Berkhout, Margreet	Brunssum	kleur
2011	Bijker, Theo	Deventer	
2017	Boer, Jelle Pieter de	Groningen	
1963	Böhme, H.J.	Haarlem	
1964	Böhme, H.J.	Haarlem	
2007	Bokje, Harm	Leidschendam	
1960	Bonebakker, A.	Huizen	
1961	Bonebakker, A.	Huizen	
1962	Bonebakker, A.	Huizen	
1964	Bonebakker, A.	Huizen	
1994	Boots, Frank	Voorst	
2002	Bosch, Tom v.d.	Reuver	
1968	Bosman, Piet	Alkmaar	
1985	Braakhuis, Hans	Renkum	
1981	Braken, Sjeng	Breda	
1985	Braken, Sjeng	Breda	kleur
1961	Breijer, Leo	Amersfoort	
1963	Breijer, Leo	Amersfoort	

1981	Brendel, Gerard	Schiedam	kleur
1969	Broertjes, Freek	Heemskerk	
1962	Bruins, G.	Oosterbeek	
1986	Bruls, W.	Utrecht	dia's
2009	Buitendijk, W.J.	H.I.Ambacht	
1979	Busking, ir. B.	Den Haag	kleur
1984	Buys, Ton	Eindhoven	
1964	Chênevert, J.T.	Schaesberg	dia's
2010	Claessens, Francien	Eindhoven	
1964	Cool, P.	Den Haag	dia's
2014	Coomans, Petrie	Zoetermeer	
1982	Corstjens, Huub	Boxtel	
1969	Crone, J.J.	Hoorn	dia's
1973	Dalsheim, B.	Leeuwarden	dia's
1965	Dam, W. van	Wijhe	
1968	Degen, Harry	Den Haag	
1973	Demoed, H.	Wijk bij Duurstede	dia's
2012	Dijkers, Eli	Rotterdam	
2016	Donders, Jan	Nieuwegein	
1966	Doorn, H.C.van	Utrecht	dia's
1979	Eradius, F.	Leiden	kleur
1998	Es-Mol, H.M. van	Eindhoven	kleur
1971	Franken, M.N.	Stein	dia's
1961	Frijns, Jean	Amsterdam	
1998	Gans, Joop	Ermelo	kleur
2001	Geerts, Wim	Epe	
1991	Gent, Dini van	Ede	kleur
1985	Gent, Gijs van	Ede	kleur
2018	Gerritsen, Pauli	Amersfoort	
1979	Gerstmeijer, Dick	Assen	
1996	Giesen, Lei	St. Geertruid	
1962	Gillhaus, Wout	Den Haag	
1979	Glastra, Geri	Bennekom	
2004	Goossens, Hilde	Leiden	
1972	Gouweleeuw, C.P.J.	Rotterdam	
2012	Graaf, Janet de	Voorthuizen	
1988	Gravendijk, R.E.A. s-	Oud-Beijerland	
1993	Groothuis, J.J.	Den Bosch	
1982	Groshart, Gerrit .N.	H.I. Ambacht	dia's
1982	Gruiters, Louis	St. Oedenrode	
1982	Hallmann, J.P.H.	Eindhoven	
1978	Have, Jan ten	Haarlem	
1979	Havenaar, J.	Rijswijk ZH	dia's
2018	Heeres, Hans	Nieuwerkerk a/d IJssel	

2010	Heesch, Pascal van	Amsterdam	
1979	Heijnen, Piet	Roermond	dia's
1995	Heijungs, Jeroen	Amersfoort	
2010	Hijma, Jaap	Zoeterwouden	
2012	Hoek, Guy van	Delft	
1997	Hof, Wout van 't	Hilversum	kleur
1990	Hof, Wout van 't	Hilversum	kleur
1993	Honhof, Henk	Egmond Binnen	
1981	Hoogenboezen, Ad	Baexem	kleur
1983	Hoogesteger, J.P.	Nw. Lekkerkerk	kleur
1985	Hooper, Sue	Utrecht	
1964	Horsten, H.B.	Arnhem	
2010	Huizinga, Ali	Tolbert	
1972	Ijseldijk, Peter	Alkmaar-Oudorp	
1966	Ising, Alfons	Eindhoven	dia's
1983	Jansen, Jan	Hoorn	
2017	Janssen, Jan	Hegelsom	
1982	Janssen, S.T.M.C.	Zoetermeer	dia's
1968	Janssen, Ton	Zevenaar	
1969	Jessurun-Brouwer, Marga	Dirksland	
1970	Jong, Gerard de	Fluitenberg	
2001	Jongejan, Armando	Egmond aan zee	
1981	Joore, Max	Havelte	
1983	Kaay, Lita van der	Leiden	kleur
2012	Kamberg, Jeanette	Rijen	
2015	Keij, Joep	Venlo	
2008	Kerlen, Stan	Hengelo	
2009	Kern, Fons	Middelharnis	
2012	Kindermans, Jan	Waalre	
1966	Klardie, F.H.	Diemen	
2005	Klaren, Jan	Maastricht	
2014	Kleingeld, Rudi	Dordrecht	
1979	Klip, Wouter v.d	Rhoon	kleur
1969	Kliphuis, Chris	Hoogezand	
1963	Koeman, J	Wormerveer	
1964	Koeman, J	Wormerveer	
2016	Koerts, Wim	Hoevelaken	
2013	Kok, Frans	Rotterdam	
1959	Koning, H.	Groningen	
1962	Koning, H.	Groningen	
1969	Koreman, H.	Eindhoven	
2015	Korn, Gerrit	Doetinchem	
2012	Kraan, Adrie	Ulf	
1986	Kraayeveld, Piet	H.I. Ambacht	dia's
1972	Kroos, F.	Zwijndrecht	

1965	Kuipers, Theo	Nuenen	
1969	Laaken, ir. W.H.A. v.d.	Amersfoort	
1983	Lagache, Hanneke	Ulvenhout	kleur
2012	Lansbergen, Mariska	Heerhugowaard	
2009	Leeflang, Pieter	Deventer	
2015	Leenders, Geert	Zevenaar	
1976	Leeuwen, Ab van	Den Haag	
1996	Leukveldt, Rudy	Assen	
2020	Leurs, Susan	Mers	
2015	Leurs, Susan	Mers	
1986	Liefland, Hubert van	Utrecht	dia's
1984	Limberg, Huib	Soest	
2016	Looij, Marcel van der	Zoetermeer	
2019	Loon, John van	Hoofddorp	
2017	Lukassen, Colette	Nijmegen	
1971	Luttervelt, M.van	Eindhoven	dia's
1987	Maat, Karel	Alphen a.d. Rijn	kleur
1993	Mager, Ida	Amsterdam	
1998	Mager, Ida	Amsterdam	
1968	Manneke, Leen	Katwijk a/Zee	
1965	Mansvelt, Jop	Den Haag	
1976	Mastenbroek, Theo	Sommelsdijk	
1997	Meerman, Gerrit	Maasland	
1963	Meijer, Henk	Haarlem	
1959	Meijer-Kattenburg, Mevr. C.	Huizen	
1960	Meijer-Kattenburg, Mevr. C.	Huizen	
2013	Melching, Willem	Amsterdam	
1963	Meulekamp, J.	Heerlen	
1964	Meulekamp, J.	Heerlen	dia's
1980	Meulen, Both van der	Amstelveen	
2019	Middelkoop, Ger	Simonshaven	
2010	Mijs, Ton	Amsterdam	
2020	Moes, Jan	Kampen	
2018	Moes, Jan	Kampen	
1984	Mortel, J.M. van de	Eindhoven	dia's
2010	Mostert, Jac	Delft	
1963	Mulukom, G.A.van	Druten	dia's
1964	Mulukom, G.A.van	Druten	
1964	Nahon, Paul	Tilburg	dia's
1986	Nahon, Paul	Tilburg	dia's
2019	Neeft, Cobi	Krommenie	
1972	Neeleman, M.P.	Breda	
2015	Neinhuis, Hans	Wagenborgen	
1999	Nijland, Dirk	Almen	
1961	Nijland, G.J.	Bussum	

1962	Nijland, G.J.	Bussum	
1964	Nijland, G.J.	Bussum	
1962	Offerhaus, Ger	Haarlem	
2017	Oomes, Cees	Castricum	
1970	Oostwoud, A.M.	Wijdenes Winkel	
1983	Otten, Dirk	Westerbork	
2017	Panhuis-Maas, Joyce van	Mook	
1978	Pas, Wil E.	Nijmegen	kleur
1984	Pauw-v.d. Wilt, L.v.d.	Eindhoven	kleur
1963	Peek, J,	Haarlem	
2012	Peeman, Jaap	Sommelsdijk	
1963	Pelt, J. van	Rotterdam	
1965	Pelt, J. van	Rotterdam	
1971	Pepermans, Nol	Hoensbroek	dia's
1983	Pepermans, Nol	Hoensbroek	kleur
1983	Peters, Hans	Venlo	
1986	Pin, Wim	Amersfoort	
2011	Piron, Jean Marie	Schilde België	
2018	Pol, Hans van der	Uithoorn	
2010	Poland, Wim	Bant	
2009	Postma, Ab	Havelte	
2015	Put, Petra van der	Minderhout België	
1972	Raué, Henk	Assen	
1979	Rentink, Frans	Gorssel	
1984	Rijnhout, Rob	Amsterdam	
2006	Rijswijk, René van	Zwijndrecht	
1960	Rivière, G.M. la	Barendrecht	
1981	Roehl, Ernst	Naarden	kleur
1980	Roehl, Ernst	Naarden	
1980	Roelfsema, Henk	Oud Beijerland	
1968	Roelink, H.	Rijwijk ZH	
2011	Roodhart, Nico	Amsterdam	
2006	Ros, Jan	Nw Lekkerland	
1986	Ruiter, Renk	Wageningen	dia's
2014	Schartman, Herman	Den Haag	
1983	Scheepen, Marianne van	Zoetermeer	kleur
1969	Schermer, Wim	Bakkum	
1964	Schermerhorn, ir. E.J.G.	Bussum	
1991	Schipper, Klaas	Enschede	kleur
1963	Scholten, Joh.	Haarlem	
1965	Schönbeck, C.J.	Amsterdam	dia's
2014	Schothorst, Kees	Giethoorn	
2010	Seegers, John	Leusden	
1969	Segers, P.	Neeritter	dia's
2000	Sikkenk, Harry	Rotterdam	

2017	Simson, Trevor	Nieuwegein	
1963	Smaal, H.B.	Dordrecht	
2016	Smets, Frans	Venlo	
1977	Smetsers, Ad	Venlo	dia's
1983	Smetsers, Ad	Venlo	
1980	Steen, F.	Amsterdam	dia's
2000	Steen, Jan	Hoensbroek	
1969	Stern, R.	Bergen NH	dia's
1959	Teubel, J.M.	Dordrecht	
1960	Teubel, J.M.	Dordrecht	
1994	Thijssen, Tonny	Made	kleur
1983	Tillema, Kees	Huissen	kleur
1981	Torenstra, Nico	Leeuwarden	
1984	Touw, Aad	Rotterdam	
1991	Troye, Ella de	Riethoven	kleur
1983	Tuyl, Peter van	Nuenen	
1998	Veen, Jan Hendrik van der	Groningen	
2001	Veen, Jan-Hendrik van der	Groningen	
1964	Verhey Pols, Joop	Vlaardingen	dia's
1962	Verhey Pols, Joop	Vlaardingen	
1963	Verhey Pols, Joop	Vlaardingen	
2017	Verjans, Koen	Voerendaal	
1975	Verkamman, Jaap	Veldhoven	dia's
2015	Vermaat, Anne-Marie	Dirksland	
2010	Vernède, Raoul	Wageningen	
1962	Verstrijden, W.	Geleen	
2015	Vijn, Ineke	Heiloo	
2012	Visseren, Louis	Zwaanshoek	
2016	Vliet, Theo van	Berg en Dal	
2008	Vlijmen, Joke van	Amsterdam	
1976	Voort, Piet van der	Hilversum	
1987	Vries, G. de	Zevenhuizen	
2011	Vries, Hanneke de	Deventer	
1985	Vries, Juul de	Zwolle	
1978	Vries, M.J.M. de	Zwolle	dia's
1988	Waele, Andree de	Deventer	
2012	Weelden, Hans van	Papendrecht	
1971	Weerd, J.v.d.	Utrecht	dia's
1983	Welman, Rien	Schagen	
1982	Welmers, Jan	Eefde	
2009	Welzen, Henk van	Maasland	
1991	Wernsen, Willem	Amersfoort	
1986	Wibier, Louis	Nijmegen	
2006	Wierenga, Janny	Groningen	
2009	Willemse, Matthijs	Klaaswaal	

2005	Willemse, Peter	Delft	
1961	Wingen, Bas van	Kapelle (Z)	
1962	Wingen, Bas van	Kapelle (Z)	
1969	Winterdijk, G.C.	Eindhoven	
2013	Wit, Femke de	Dongen	
2013	Witte, Ad	Nieuwegein	
1969	Woerden, mevr. A.van	Delft	
1992	Worthman, Thijs	Beilen	
1982	Woudenberg, Niek	Cothen	
1998	Zande, Ad van de	Ewijk	
2000	Zande, Harry van der	Zegge	
1998	Zeilstra, Jop	Doetinchem	kleur
1983	Zilvold, Rien	Varsseveld	kleur